

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Závod

Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	6
Célok	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	34
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	37
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	42
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	46
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	48
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	49
1. A HEP IT részletei.....	49
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	49
Jövőképünk	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
3. Megvalósítás	54
3.1 A megvalósítás előkészítése	54
3.2 A megvalósítás folyamata	54
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	56
3.4 Nyilvánosság	56
3.5. Érvényesülés, módosítás	58
4. Elfogadás módja és dátuma	59

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint elkészítve, Závod község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

„Závod község Tolna megye dél-nyugati részén, a Völgységben fekszik.

Ősi település, az első írásos feljegyzés 1231-ből maradt fenn. Wosinsky Mór, a község plébánosa és régész, a Szekszárdi Múzeum alapítója 1893-ban 104 sírból álló népvándorlás kori sírmezőt tárt fel. A páratlan értékű leletek ma is a Nemzeti Múzeumban találhatóak. A rómaiak által is lakott terület ma is szolgál leletekkel, Szekszárdon a múzeum őrzi őket. A török pusztítás után az első telepesek a rácok voltak, de a század legvégén visszahúzódtak a mai Szlavónia területére így a falu újra elnéptelenedett. Német telepesek 1718-ban érkeztek Závodra, ők voltak Tolna megye első Fulda környéki svábjai. Az itt talált romos templomokból rövid idő alatt megépítették a ma is láthatót, melyet 1768-ban már felszenteltek. Méreteiből kitűnik, hogy Závod ekkor már egyházi központ. A tisztán német ajkú település gyorsan, lendületesen fejlődött, lakói jól alkalmazkodtak az adottságokhoz. Virágzó szőlő- és gyümölcsstermesztést, állattenyésztést teremtettek, amely jó módúvá, gazdaggá tette a falut. Súlyos időszak vette kezdetét a II. világháború után, a sorozatos negatív hatások, hátrányos megkülönböztetések (világháborúk, kitelepítés, népcserék, körzetesítések, stb.) a 80-as évek közepére teljesen tönkretették településünket.

Ma a község lélekszáma mintegy 290-300 fő körül mozog, a lakossá körülbelül egyharmada nyugdíjas, kevés a gyermek és a fiatal családok száma. Jelenleg székelyek, németek és felvidékiek lakják a települést békés egymás mellett élésben. A lakosság nagy többsége római katolikus vallású.

A községben egyetlen oktatási intézményként az óvoda működik. A férőhelyek száma 25, a tényleges gyermeklétszám 8-10 fő körül mozog évente. Az általános iskolás gyermekek az 5 km távolságra lévő Tevel községben tanulnak.

A kultúrára való igényt a Váradi Antal Civilház, a Községi Könyvtár elégíti ki.

A háziorvosi ellátás heti 2 alkalommal biztosított, a fogorvosi ellátásra a közeli településekre kell utaznia a lakosságnak. A legközelebbi orvosi szakrendelő Bonyhád városában van, ahol egészségügyi ellátásokhoz juthatnak az itt élők, a kórházi ellátást, pedig a Balassa János Megyei Kórház biztosítja Szekszárdon.

Závod értékeinek megóvása, az ifjúság és a rászoruló réteg támogatására jött létre a “Závod Értékeiért” Közalapítvány, mely a Teleház létrehozásán is fáradozott. A Závodi Önkormányzat és a “Závod Értékeiért” Közalapítvány segítségével nyílt meg 2002. áprilisában az Információs Ház, egy kis irodahelyiségben Závodon. Néhány fiatal önkéntes segítségével számítógépek nyomtatóval, telefax és Internet segítették a falu lakóit az információszerzésben.

2002. augusztusában alakult Váradi Antal Értékmentő Egyesület a Földművelésügyi Minisztériumhoz sikeres pályázatot nyújtott be a “Kistérségi Teleházak” hálózathoz tartozó pályázatára.

A könyvtárban kaptak helyet az irodatechnikai eszközök és a berendezési tárgyak. 2003. március 15-én ünnepélyes keretek között megnyílt a Závodi Teleház, a Völgység első teleháza.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Sikeresen működik a Závodi Nyugdíjasok Érdekszövetsége. Berendezett német és székely szobával várja látogatóit a tájház.

Községünkben kiépült az út-, és telefonhálózat, megvalósult a földgázberuházás, a közműves vízellátás, a szennyvízcsatorna-hálózat, felújításra kerültek a köztéri szobrok, fészületek.

Az államalapítás ezredik évfordulójára egy millenniumi park épült és az 1768. évben épült római katolikus templom felújításra került.

A munkaképes korú lakosság egy része a közeli városokban talált munkahelyet, néhányan helyben, vállalkozóként dolgoznak, a munkanélküliek száma évente 1-6 fő körüli. Szinte minden család kiegészítő jövedelmét a kisebb-nagyobb tételű mezőgazdasági termeléssel biztosítja.” Forrás: www.zavod.hu

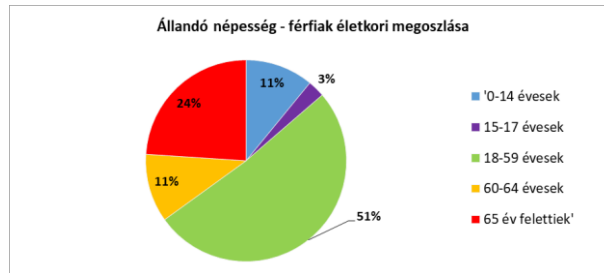
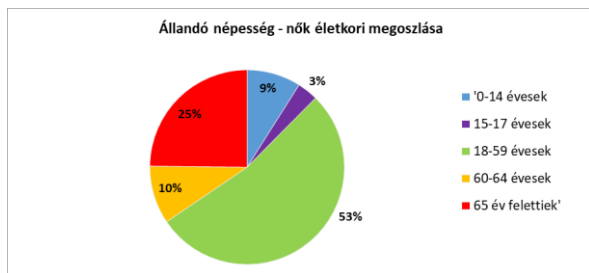
A lenti táblázat jól mutatja, hogy a település lakó népessége rohamosan csökken, míg 2016-ban 280 fős lakónépesség száma 2021-re 250 fő alá csökkent.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	146	145	291	50,17%	49,83%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3	1,03%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	16	13	29	5,50%	4,47%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	5	9	1,37%	1,72%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	75	77	152	25,77%	26,46%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	16	14	30	5,50%	4,81%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	35	36	71	12,03%	12,37%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

A 2. számú táblázatból jól látszik, hogy a 2019-es bázis évet figyelembe véve az állandó népesség száma 291 fő volt az előző táblázatban szereplő 257 fővel szemben. Az eltérés a településre bejelentkezett számából és életvitelszerűen nem itt élők számának eltéréseiből adódik. A népességből a férfiak száma minimálisan nagyobb mint a nőké, az eltérés 0,34 %. Az itt élő fiatalok száma sajnos más településekhez hasonlóan kevés a 18 év alattiak száma 41 fő, a 18-59 éves korú lakosság száma 152 fő, még a 60 év felettiek száma 101 fő

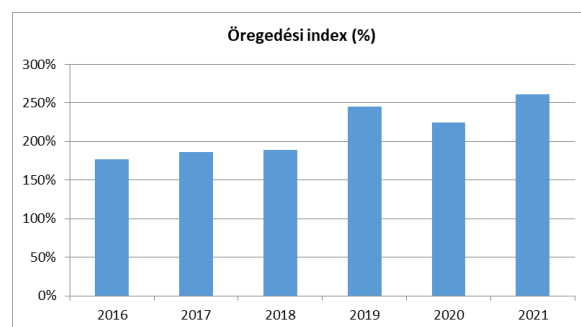
A nők és a férfiak életkori megoszlása korosztályonként elég hasonló, bár az aktív korú lakosság számában minimálisan több nő van jelen még az idősek és a fiatalok között a férfiak aránya nagyobb némileg. Ezt mutatják a lenti táblázatok is.

A 3-as számú táblázatból jól látszik, hogy a település lakossága viszonylag egyenletes ütemben folyamatosan öregedik, 2021-ben a település öregedési indexe már 260,71 % volt.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	69	39	176,92%
2017	69	37	186,49%
2018	68	36	188,89%
2019	71	29	244,83%
2020	72	32	225,00%
2021	73	28	260,71%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településre a vizsgált időszakban összeségében az elvándorlás volt a jellemző, annak ellenér, hogy 2018-ban és 2021-ben némi fellendülés volt a tapasztalható, a 2016-2021 évek vizsgált átlaga összeségében 20,32 %-ot mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-14,16
2017	-25,74
2018	3,77
2019	-30,59
2020	-35,29
2021	-19,92

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a természetes szaporodás adatai sem mutatnak sokkal jobb képet az előző táblázatokhoz hasonlóan. A következő táblázatokból is látható, hogy az elhalálozások száma az összes vizsgált évben meghaladta a születések számát.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-3,54
2017	-22,06
2018	-3,77
2019	-11,47
2020	-23,53
2021	-19,92

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Závod Község Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működtetését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítása áthatja a település valamennyi önkormányzati tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátásában a helyi szintű közpolitika alakításában. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezetek is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Ezen Helyi Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervvel Závod Község Önkormányzata kinyilvánítja azon szándékát, mely szerint a településen élő hátrányos helyzetűek részére a lehetőségeihez mérten a legszínvonalasabban biztosítja az esélyegyenlőség érvényesítéséhez szükséges ellátásokat és feladatokat. Az Önkormányzat a település megtartó erejét a helyi esélyegyenlőségi program megalkotásával és használatával is erősíteni kívánja.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Závod település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A 2003. évi CXXV. törvény határozza meg azon az egyenlő bánásmód kritériumait és kritériumrendszerét szakmai és szakpolitikai területen. A jogszabály különös tekintettel kiter a nemzetiségek jogaira, a családi jogokra, a nemi identitás kérdésére, az anyanyelvhez vonatkozó jogokra, a fogyatékkal élők jogaira és természetesen a foglalkoztatással és munkavállalási esélyegyenlőségre.

A törvénynek köszönhetően létrejött az Egyenlő Bánásmód Hatóság (EBH), amely a törvényben foglaltak betartását, szakmai irányítását és jogorvoslati feladatok ellátását végzi.

Fontos szakmai szempont, hogy a megfelelő bánásmód fajtáit az alábbiak szerint különböztetjük meg:

- közvetlen hátrányos megkülönböztetés,
- közvetett hátrányos megkülönböztetés,
- zaklatás,
- jogellenes elkülönítés,
- megtorlás
- védett csoport jogainak sértése feladatok elmulasztásával pl.: akadálymentesítés hiánya.

Závodon nincs az esélyegyenlőségi célcsoportokat – mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – érintő helyi szabályozás. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat a meglévő szabályozásokból az alábbiak érintik:

Rendeletek:

- Helyi szociális igazgatásról és ellátásokról
- az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének feltételeiről

- a településkép alakításáról és védelméről
- a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-értékesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól
- Építészeti értékek helyi védelme
- Závod Községi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata

Határozatok:

- Megállapodás Szociális Alapszolgáltatási Központként működő Gondozási Központ működésére
- A Bursa Hungarica pályázatok
- A Völgységi Községi Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv és a Völgységi Kistérségi Terv elfogadása
- A Völgységi Önkormányzatok Társulásával kötött megállapodás értelmében az idős gondozás és Gyermekjóléti és szociális feladatok ellátására vonatkozó feladatok ellátása
- Závodi Német Nemzetiségi Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás
- a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló Önkormányzati rendelet
- Falugondnoki szolgálat működtetése

Az esélyegyenlőség érvényesítésére kevés forrás áll az Önkormányzat rendelkezésére. A hiányos adatok minden területen jelentkeznek, ezért az érintett célcsoportokról fontos a folyamatos adatgyűjtés és elemzés.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapszabályaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéséül a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032))

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Závod Községi Önkormányzata az elmúlt években több pályázatot nyert helyi infrastruktúra fejlesztésére és helyi programok lebonyolítására.

A település jelenleg érvényes koncepciói a következők:

- Településfejlesztési koncepció
- Závod község település szabályozási terve
- Závod község település szerkezeti terve

Závod Község Önkormányzata az általa elfogadott programok, koncepciók, rendeletek (kölségvetési, szociális), határozatok (pl. egyesületek támogatása) során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos követelmények betartására és az esélyegyenlőség biztosítására valamennyi célcsoport számára.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Völgysegi Önkormányzatok Társulása (VÖT) 25 település összefogásával jött létre, mivel a települések hagyományokban, kultúrájukban és etnikai összetételükben nagyából hasonló képet mutatnak. A kistérség apró falvas település, jellemzően 500 fővel vagy kisebb lakosságszámmal. Ennek köszönhető, hogy a helyi Önkormányzatok kötelező feladataikat sok esetben társulási megállapodások keretében látják el. Az önkormányzati társulás keretében Lengyel község területén az alábbi közszolgáltatások vehetőke igénybe:

- Völgysegi Értéktár működtetése,
- Térségi rendezvény naptár,
- Társulási rendezvénysátor,
- társulási közművelődési pályázat,
- „Együtt” egymásért nappali intézmény működtetése,
- Belső ellenőrzés,
- Völgysegi hírlevél (ingyenesen a település lakóinak),
- Bonyhádi gondozási központ fenntartása, amely magában foglalja az idősgondozást, a gyermekvédelmi és szociális feladatokat

A kistérségen belül Lengyel a Teveli mikro térséghez csatlakozott. A társult települések a mikro térségen belül Intézményfenntartó társulást hoztak létre, ami a bölcsődei és az óvodai feladatok ellátására vonatkozik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Az esélyegyenlőségi program elkészítéséhez felhasználtuk még az ágazati beszámolók megállapításait, és a helyi szakemberek munkatapasztalatait, valamint figyelembe vettük a készítés során felmerülő problémákat is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a mélyszegénységben élők és romák helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

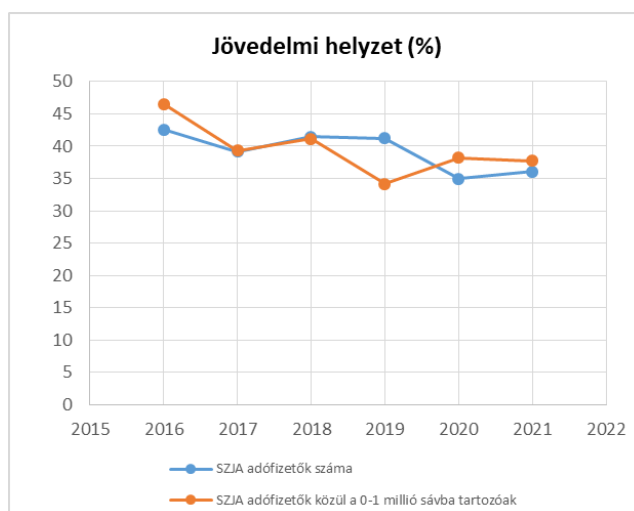
A jövedelmi és vagyoni helyzetre jelentős hatással volt a rendszerváltást követően a helyi megszűnő munkahelyek nagy száma. A munka-erő piaci lehetőségek csökkentek és az átképzések sem minden esetben jártak sikerrel. Ennek a hatása a mai napig érezhető az itt élő főleg idősebb korosztályon. A jövedelmi és vagyoni helyzet igen változatos képet mutat a kis település szerkezetéhez képest. A rossz anyagi helyzet a helyben lévő idénymunkáknak nagyban köszönhető, mert 6-8 hónap alatt kell az egész évi megélhetéshez. A településen az aktív korú lakosságból alig van egy-két család, akik az idénymunka lehetőségét sem használják ki. Az idénymunka problémájának megoldása lehet helyi tároló helyiségek építése és gyümölcsfeldolgozók létesítése. Az új lehetőségek kiaknázásához továbbra is nagy segítséget jelentenek a Leader+ programok, ezért a helyi akció csoportba Önkormányzatunk továbbra is bekapcsolódik.

A 3.1-es táblázatból látható a település adófizetőinek száma százalékos arányban. Az adatokból lesűrűzhető, hogy a településen élők több mint fele nem tartozik a személyi jövedelemadót fizetők körébe, így feltehetően nem aktív korúak. Sajnos az is jól látható, hogy személyi jövedelemadót fizetők száma folyamatosan csökken.

A településen élők jövedelmi helyzete 2016-ról 2017-re mutat egy nagyobb csökkenést, mely a későbbi években lassan csökkenve ugyan, de 35-42 % között ingadozik.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	42,57	46,51
2017	39,13	39,32
2018	41,47	41,13
2019	41,24	34,17
2020	34,93	38,24
2021	36,05	37,74

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek, valamint a romák. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását a munkaerő piacról egyrészt az oktatási, képzési idő meghosszabbodása, másrészt az iskola befejezése utáni munkahely keresési idő meghosszabbodása

indokolja. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

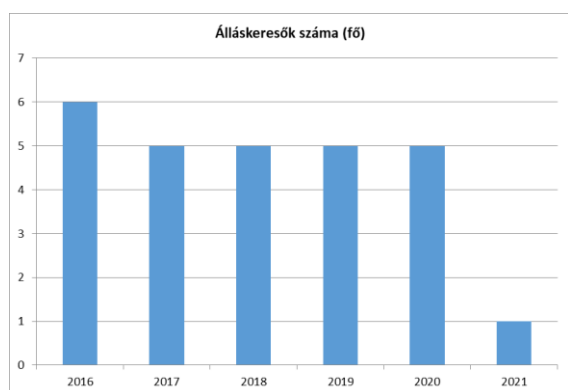
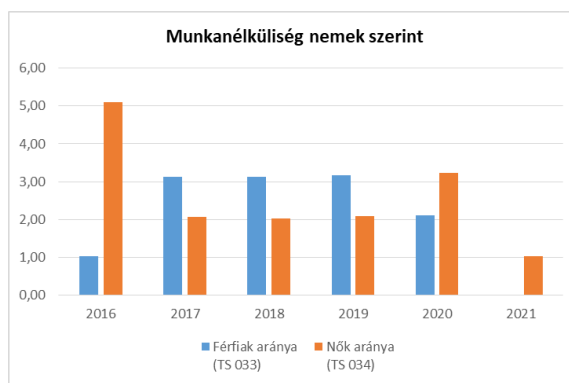
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A Táblázatból is jól látható, hogy a településen élő munkanélküliek száma fokozatosan csökken. A munkanélküli férfiak a településen folyamatosan nagyobb számban vannak jelen, mint a nők. A törvényi szabályozás változásainak köszönhetően a munkanélküliek közül egyre kevesebben jogosultak álláskeresői járadékra, a 2018 óta egyre kevesebben kapták meg ezt az ellátást.

Závodon az álláskereső aránya általában az országos átlag között mozog. Sajnos viszont a jobb munkalehetőségek keresése közben többen döntenek úgy, hogy elköltöznék a településről vagy hosszabb időt töltenek külföldön foglalkoztatásban, ami sajnos a lenti táblázatokból nem derül ki.

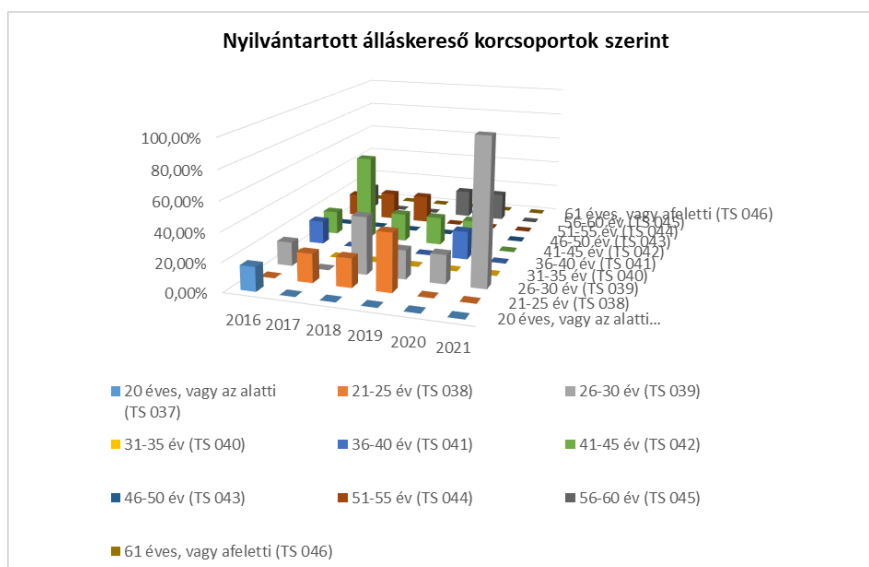
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,03	5,10	3,07%
2017	3,13	2,06	2,60%
2018	3,13	2,02	2,58%
2019	3,16	2,08	2,62%
2020	2,11	3,23	2,67%
2021	0,00	1,02	0,51%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból is látható, hogy 2017-2019 között a munkanélküli férfiak folyamatosan nagyobb számban voltak jelen a településen, mint a munkanélküli nők. 2016-ban és 2020-2021 között viszont a nők jelenléte volt nagyobb a munkanélküliek körében.

Az állás keresők számát korcsoportok szerint vizsgálva látható, hogy számuk először stagnál. 2106-ban 6 fő állás kereső volt a településen majd 2021-re ez a szám 1 főre csökkent. 31-35 év között egy vizsgált évbe sem volt állás kereső a településen.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	6	5	5	5	5	1
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	1,00	1,00	2,00	0,00	0,00
	%	0,00%	20,00%	20,00%	40,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	0,00	2,00	1,00	1,00	1,00
	%	16,67%	0,00%	40,00%	20,00%	20,00%	100,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	3,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	16,67%	60,00%	20,00%	20,00%	20,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	16,67%	20,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	16,67%	0,00%	0,00%	20,00%	20,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

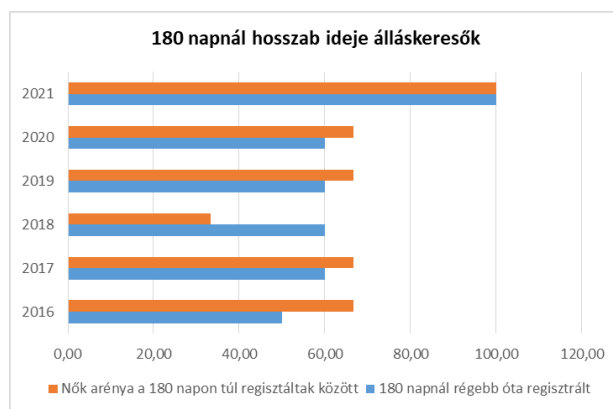
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebb regisztrált munkanélküliek adatából látható, hogy a regisztrált állás keresők száma folyamatosan magas a munkanélküliek arányához képest, 2016-2021 között minden évbe eléri vagy meghaladja az 50 százalékot. 2021-ben arányuk 100 százalékos.

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők között a nők aránya a 2018-as év kivételével mindig nagyobb, mint a férfiaké 2016-2017 és 2019-2020 között mindig 66,67 %.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,00	66,67
2017	60,00	66,67
2018	60,00	33,33
2019	60,00	66,67
2020	60,00	66,67
2021	100,00	100,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

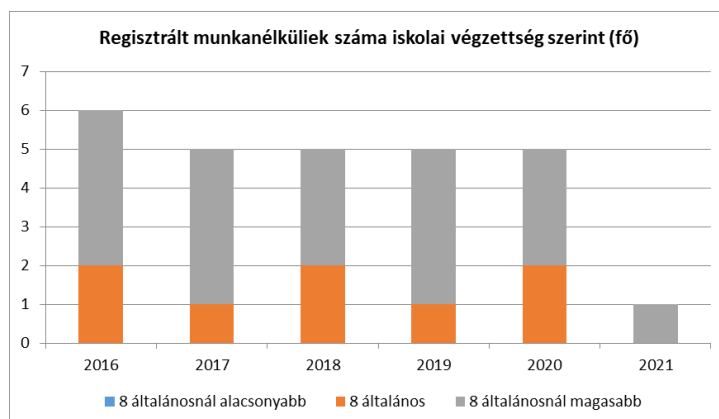

b) alacsony iskolai végzettségük foglalkoztatottsága;

A munkanélküliek iskolai végzettségét vizsgálva megállapítható, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségűek közül nincsenek a településen állás keresők. A 8 általános iskolai osztályt elvégzettek száma 2016-2021 között 1-2 fő volt, még a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma 2021-re 1 főre csökkent.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	6	0	0,00%	2	33,33%	4	66,67%
2017	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%
2018	5	0	0,00%	2	40,00%	3	60,00%
2019	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%
2020	5	0	0,00%	2	40,00%	3	60,00%
2021	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

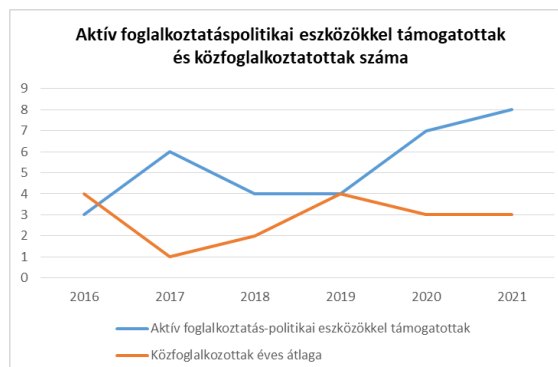
c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és a közfoglalkoztatottak száma 2016-2021 között kisebb hullámzásoktól eltekintve csökkenést mutat. 2021-ben már csak 3 fő közfoglalkoztatott és 8 fő egyéb támogatásban résztvevő volt jelen a településen. Ami nagy változást nem mutatott a 2016-os adatokhoz képest, hiszen ekkor 4 közfoglalkoztatott személy és 3 egyéb támogatásban szereplő személy szerepelt a nyilvántartásokban. A közfoglalkoztatásban résztvevő romák aránya az Önkormányzatnál nem jellemző, mert a településen nincsen jelen nagyszámban roma lakosság. Az Önkormányzat a közfoglalkoztatásban foglalkoztatott személyek között igyekszik előnybe részesíteni a nagy családos, nehéz anyagi körülmények között élő és a hátrányos helyzetű családokat.

Az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma viszont folyamatosan emelkedik. Számuk 2021-ben 8 fő, melyből 3-an vettek csak részt közfoglalkoztatásban.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	3	4
2017	6	1
2018	4	2
2019	4	4
2020	7	3
2021	8	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településről a munka világában elhelyezkedni kívánók lakosoknak nagy segítséget jelent a Bonyhádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, ahol az ügyintézők folyamatosan segítséget és információt nyújtanak az érdeklődőknek.

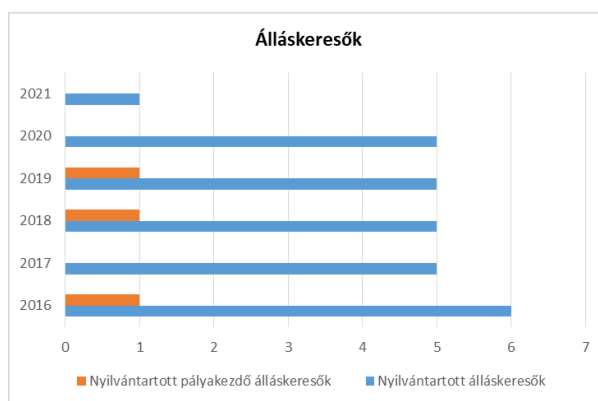
A településen élők a munkába járás szempontjából hátrányos helyzetben vannak, mert az itt élők a városok vonzáskörzetétől távol esnek. A helyzetet nehezíti, hogy a településnek vasút állomása nincsen és a vonatra történő átszállásokhoz a Volán nem mindig tudja a buszjáratokat igazítani. Az utazási időt sajnos nem pontosan tükrözi a munkahely és a lakás közötti elérhetőség, mert a várakozási idők nagyban megnövelik a munkába eljutás idejét. Szerencsésebb esetben sikerül több egy helyen dolgozónak személygépjárművel megoldania a munkába járást.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programokról Závod község területén jelenleg nincsen tudomásunk. A Bonyhádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya folyamatosan induló programjaival segíti a fiatalok elhelyezkedését. A nyilvántartott álláskeresőik közül kevesen vannak pályakezdők, így látható, hogy az induló programok segítségével a pályakezdő álláskeresőik száma szinte teljesen lecsökkenthető. a legtöbb vizsgált évben nincs is pályakezdő álláskereső a településen. 3 évben 2016-ban, 2018-ban és 2019-ben tartottak csak nyilván 1-1 fő pályakezdő álláskeresőt a településen.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresőik száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresőik száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresőik száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	6	1
2017	5	0
2018	5	1
2019	5	1
2020	5	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Závod területileg a Tolna Megyei Kormányhivatal Bonyhádi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségéhez tartozik. Az álláskeresőik az első segítséget itt kapják meg. Hátrányosan érinti a település lakosságát, hogy a kirendeltség 22 km-re található a településtől. A Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályának a feladata:

A Kormányhivatalok Foglalkoztatási Osztályainak „szakemberei nyilvántartásba veszik az álláskeresőket, ellátják egyebek között az álláskeresőik járadékával valamint az álláskeresőik segélyével kapcsolatos feladatokat. Munkaközvetítést, tanácsadást végeznek, fogadják a munkaerőigényekre vonatkozó bejelentéseket, információt nyújtanak és gondoskodnak a támogatási és szolgáltatási rendszer működtetéséről. A szervezet munkavállalási tanácsadói ingyenes humánszolgáltatásként segítenek a pályatervezésben és munkakeresésben. A munkaközvetítés mellett álláskeresőik technikák oktatásával és személyre szóló tanácsadással is támogatják az álláskeresőket, az új vállalkozások elindítását tervezőket, valamint felzárkóztató képzéseket is szerveznek a hátrányos helyzetű álláskeresőiknek.”

(<http://www.kormanyhivatal.hu/hu/szakigazgatasi-szervek/munkaugyi-kozpont>)

A 6 km-re fekvő Lengyelen működő Déli ASzC Apponyi Sándor Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium folyamatosan indít mezőgazdasági képzéseket. Folyamatosan indulnak az erdő- és mezőgazdasági, élelmiszer előállító képzéseik, de ezeket csak azok tudják jól kihasználni, akiknek a családja mezőgazdasággal foglalkozik családi vállalkozás keretében.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat folyamatosan foglalkoztat mélyszegénységben élőket közfoglalkoztatási programok keretében. Az Önkormányzatnak saját fenntartású intézményei nincsenek, így jelenleg 4 fő munkavállaló áll alkalmazásban, aki a településen adódó legszükségesebb feladatokat végzi el.

A települési Önkormányzat saját fenntartású intézményeiben jelenleg nem foglalkoztat mélyszegénységben élőket és romákat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos helyzetű megkülönböztetésről az önkormányzatnak a településen nincs tudomása. Ezzel kapcsolatos bejelentés nem érkezett az Önkormányzathoz sem az Önkormányzattal szemben.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A Várad Antal Művelődési Ház mellett működő könyvtár és DJP ponton bárki számára biztosított ingyenes WIFI hozzáférés és számítógép használati lehetőség.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt az elmúlt években többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a településen betartja.

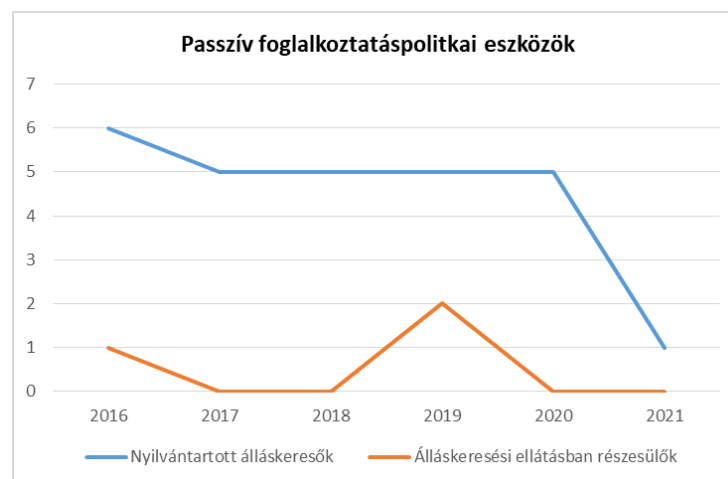
Az önkormányzat lehetőségeihez mérten megpróbálja segíteni a rászoruló családokat. Az adható támogatásokról mindenkit egyformán tájékoztat és bírál el. A közfoglalkoztatás keretében igyekszik minél több embert alkalmazni, hogy a Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatás mindenkinek megjárjon, s legalább ez a minimális jövedelem folyamatos legyen az érintettek részére. Ezzel együtt igyekszik a vállalkozókat is meggyőzni arról, hogy szezonális munkában jelentsék be az ott dolgozókat. A településen ezért is csak 2022-től került bevezetésre az iparűzési adó. Az Önkormányzat folyamatosan természetbeni juttatásokkal is igyekszik a családokat segíteni pl.: élelmiszer adományok, ruhaosztás, iskolakezdési támogatás.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	6	3,49%	1	16,67%
2017	5	3,16%	0	0,00%
2018	5	3,09%	0	0,00%
2019	5	3,18%	2	40,00%
2020	5	3,36%	0	0,00%
2021	1	0,68%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból jól látható, hogy az Kormányhivatal által álláskeresői segély keretében segélyezettek száma kevés, évente 0-2 fő között mozog.

Az álláskeresői járadékra jogosultak száma 2019-ben volt a legmagasabb, majd utána a vizsgált időszakban nem voltak jogosultak erre az ellátási formára a településről.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

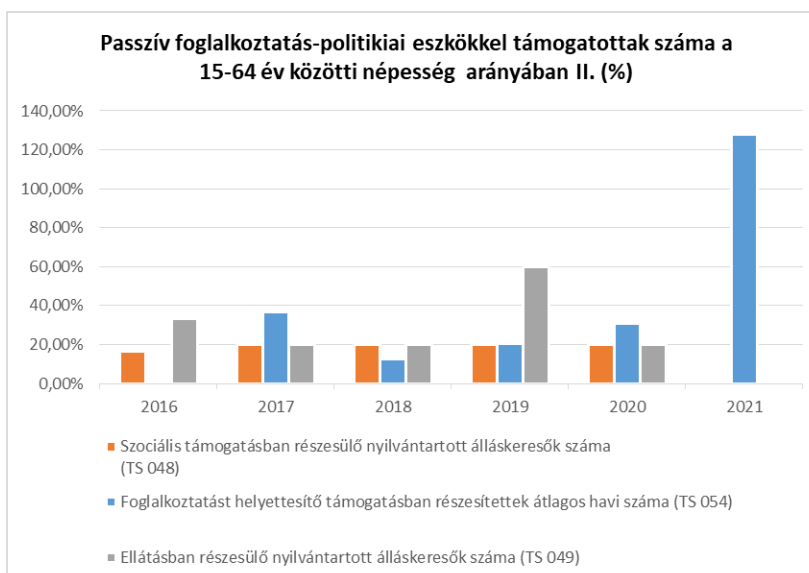
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	16,67%	n.a.	-	2	33,33%
2017	1	20,00%	2	36,80%	1	20,00%
2018	1	20,00%	1	12,40%	1	20,00%
2019	1	20,00%	1	20,40%	3	60,00%
2020	1	20,00%	2	30,60%	1	20,00%
2021	0	0,00%	1	128,00%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2016-ban a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma 1 fő volt, mely a nyilvántartottak 16,67%-a volt. Ennek az érték 2020-ig nem változott, csak a százalékos aránya nőtt meg.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma 1-2 fő között mozog 2017-2021 között.

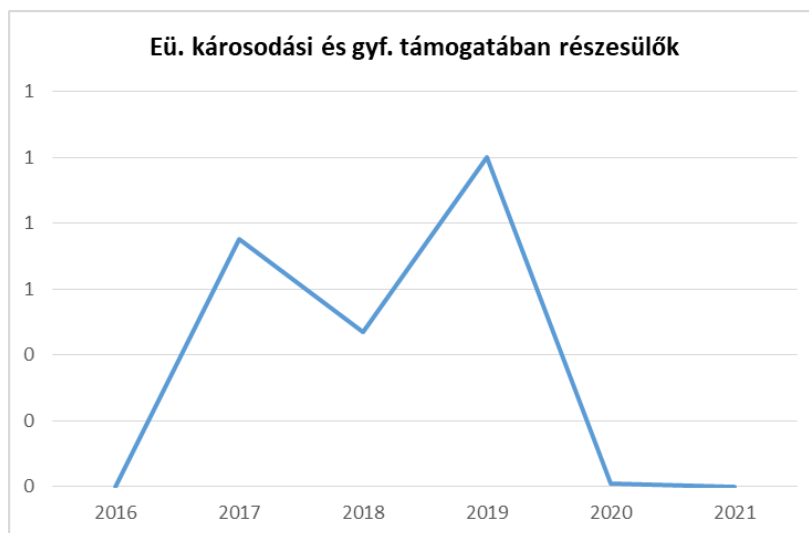
Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma 2016-ban 2 fő volt (nyilvántartottak 33,33%-a), majd 2019-ben ez a szám 3 főre emelkedett (nyilvántartottak 60 %-a), végül 2021-re 0 főre csökkent.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	1
2018	0
2019	1
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Az egészség károsodási és gyermekfelügyeleti támogatásban településünkéről többségében nem részesül senki. Ez alól csak a 2017-es és 2019-es év volt kivétel, amikor 1-1 fő részére került folyósításra ez az ellátásiforma.

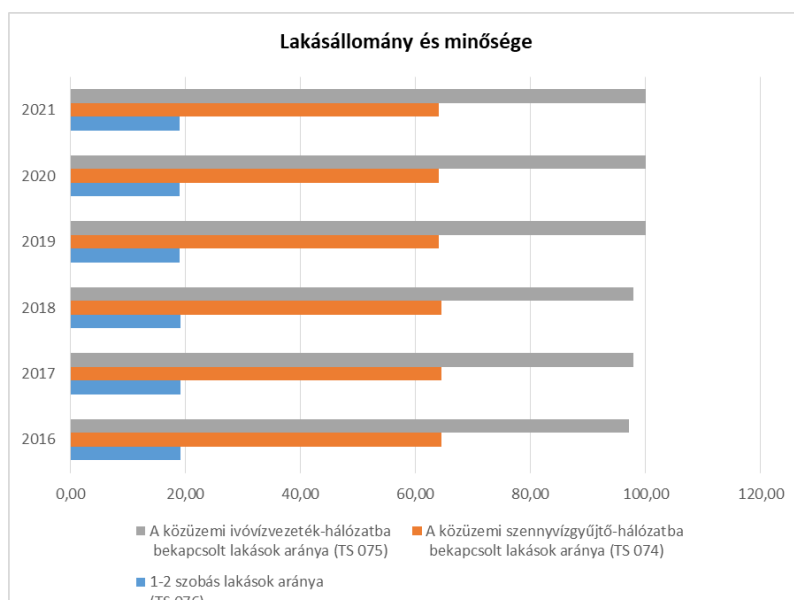
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A településen lévő lakások száma 2016-ben 141 db volt, mely 2019-ben 142-re növekedett egy új lakás építésével. Lakások építése sajnos a vizsgált időszakban nem történt. Az egy-két szobás lakások arány az összes lakásállomány 19,01 %-át teszi ki. A közüzemi ivóvíz hálózatra a lakások 100 %-a, a szennyvíz hálózatba pedig a lakások 64,08 %-a került rákötésre 2021-re.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	141	0	0,00	19,15	64,54	97,16
2017	141	0	0,00	19,15	64,54	97,87
2018	141	0	0,00	19,15	64,54	97,87
2019	142	1	7,04	19,01	64,08	100,00
2020	142	0	0,00	19,01	64,08	100,00
2021	142	0	0,00	19,01	64,08	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány
Závodon nincsen bérlakás állomány.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	141	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	141	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	141	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	142	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	142	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	142	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A településen jelenleg nem releváns a szociális lakhatás. Önkormányzatnak szociális célú lakás állománya nincsen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az Önkormányzat adatai szerint lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan jelenleg nincs a településen.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A településen elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek és hajléktalanság nincsen jelen.

e) lakhatást segítő támogatások

Minden igénylőnek, aki megfelel a szabályozásnak, lakásfenntartási támogatást biztosított 2015 évig. a lakásfenntartási támogatás megszűnése után települési támogatás kerül folyósításra az érintettek részére. A településen élők eladósodása nem jellemző.

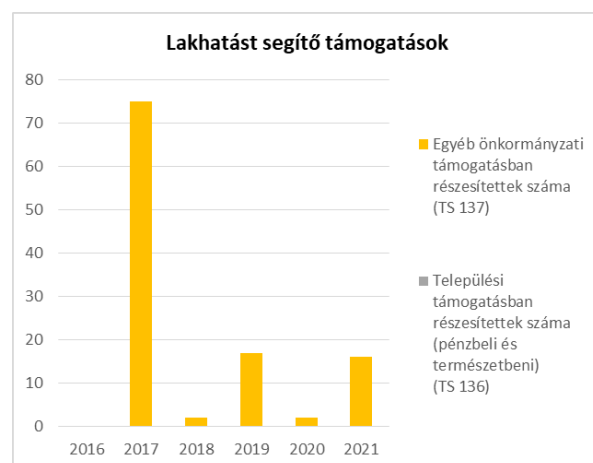
Závod Község Önkormányzat képviselő-testülete a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló rendeletében szabályozza a bérletlakás állományának bérletére vonatkozó feltételeit ezzel segítve a szociálisan rászorulókat.

Az Önkormányzat adósság csökkentési támogatásokat nem folyósít.

Az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma 2017-ben 75 fő volt, 2018-ban 2 fő, 2019-ben 17 fő, 2020-ban 2 fő és 2021-ben 16 fő részesült ilyen jellegű ellátásban. A koronavírus járványnak köszönhetően megemelkedett 2021-ben megemelkedett a támogatásra jogosultak köre.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	75
2018	n.a.	2
2019	n.a.	17
2020	n.a.	2
2021	n.a.	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Závod Községi Önkormányzat nagyon fontosnak tartja a II. világháború előtti építészeti értékek megőrzését. Mivel a településen lévő lakások többsége a XX. század elején épül, ezért a település Önkormányzata már több esetben is pályázott a régi magántulajdonban lévő épületek hagyományokat őrző felújítására. 2002-től rendelet szól az építészeti értékek helyi védelméről, a településen kiírt pályázathoz kapcsolódóan a képviselőtestület évente különít el meghatározott támogatási összeget. A településen élők számára nagy lehetőséget jelentett az Önkormányzat nyertes pályázat: „az Európai Unió Sapard programja, melynek falukép rekonstrukciós intézkedése pontosan egyezett célkitűzéseinkkel. "Összefogással Závod építészeti értékeiért" című pályázatunk nyert, a 2006-ig tartó munkálatok során mintegy 30 lakóház, köztéri kút, szobor, kerítés újulhatott meg 75%-os támogatással.”

<http://www.zavod.hu/?q=node/54>

f) eladósodottság

A Závodra az eladósodottság nem jellemző. A községből viszont az E-ON-on keresztül egyre többen tartoznak a védendő fogyasztók közé. A védendő fogyasztók a 2007. évi LXXXVI. Villamos energia törvény értelmében a szociálisan rászoruló és fogyatékkal élő ügyfelek a következő árengedményt nem jelentő, szolgáltatáshoz kapcsolódó kedvezmények közül választhatnak

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Závod községben külterületen lévő lakások nincsenek, szegregátum a település belterületében sem alakult ki.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Závod község területén nincsenek kialakult telepek, szegregátumok. Új telep és szegregátum kialakítását a település szerkezeti terv nem engedélyezi.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen az összes orvosi ellátás társulási megállapodás keretében történik.

A háziorvos 2 nap rendel a településen, központja a 6 km-re lévő Lengyelen van. Lengyelen heti 3 nap van orvosi rendelés. Az orvosi ügyelet 24 órán keresztül biztosított az itt élők számára. A gyermekorvos havi egy alkalommal rendel helyben, a többi napokon a háziorvos látja el a gyerekeket is. A szülőknek a gyerekek orvosi és védőnői ellátása megfelel. Szakorvosi ellátás Bonyhádon vehető igénybe. A legközelebb eső kórház Szekszárd. A település az orvosi ügyeletet társulásban végzi Bonyhád Városi Kórházánál működő házi orvosi ügyelettel.

Fogorvos a 4 km-re lévő Tevelen van.

A településen folyamatosan élnek olyanok, akik alanyi és normatív alapon közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkeznek, ők a lakosság 1-2 %-át teszik ki. Számuk 2019-ben volt a legmagasabb 16 fővel, ami 2021-re 11 főre csökkent. A százalékos arányuk sajnos folyamatos növekedést mutat, amit a csökkenő lakosságszámmal lehet összefüggésbe hozni.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	14	1,00
2018	0	0	0	0	15	1,22
2019	0	0	0	0	16	2,00
2020	0	0	0	0	15	2,00
2021	0	0	0	0	11	2,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szükséges egészségügyi szűrésekben az Nemzeti Népegészségügyi Központ és a védőnő segít oly módon, hogy azokra a helyi lakosokat figyelmezteti, fontosságukra felhívja a figyelmet.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rászorulóknak kiszervezéssel gyógytornászi és logopédiai ellátás biztosított. Különböző rezonanciális kezelések pedig a háziorvos 6 km-re fekvő rendelőjében vehetők igénybe.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben résztvevőink a Teveli Általános Iskola konyhájáról kapnak ebédet. A konyhán figyelembe veszik a gyerekek és idősek igényeit a menü összeállításakor. Az étkezést igénylőknek a helyi Falugondnoki és házi segítségnyújtási szolgálat keretében a napi egyszeri melegétel házhozszállítása igény esetén megoldott.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településnek sajnos jelenleg nem aktív a sport élete.. A helyi futballpályán időnként tartanak öreg Fiúk futballmeccseket és a Várad Antal Civil házban pedig pingpongozással elégíthetik ki a mozgásigényüket a településen élők. Sajnos más sportolásra alkalmas helyszín a településen jelenleg nincs.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodás keretében házi segítségnyújtást vehetnek igénybe az itt élők, akiket az Önkormányzat által foglalkoztatott szakápoló lát el otthonukban.

A településen Falugondnoki szolgálat is működik, ami nagymértékben segíti a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést a település lakói számára.

g) drogprevenció szolgáltatások;

A településen drogprevenció szolgáltatások vendéglőadók meghívásával történik a Faluházban nagyobb rendezvények alkalmával.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Településünkön hátrányos megkülönböztetésről nincsen tudomásunk e szolgáltatások területén.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

Az egészségügyi szolgáltatás területéről a háziorvos a rászorulókat otthonukban felkeresi, így a súlyosabb betegeket mentesíti a farsztó utazástól és a várakozástól. A jólműködő szociális étkeztetés miatt népkonyha működtetésére nincsen szükség. A szociális étkeztetés keretében egy hónapban körülbelül 10-15 fő részesül ellátásban. A népkonyha a településen nem üzemel. A jól működő szociális étkeztetés miatt annak bevezetésre jelenleg nincsen igény a településen

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Závodon a lakossági közélet aktív, ami településen élők összefogásának nagyban köszönhető. Závodon nagy hagyománya van a civil kezdeményezéseknek. A helyi civilek sokat megtesznek falu ért, hogy maguknak megfelelő környezett alakítanak ki.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Közösségi élet színterei a Váradi Antal Civilház, a Községi Könyvtár, a Teleház és a tájházban találhatók. A településen tevékenykedő civil szervezetek ezeken a helyeken végzik tevékenységük nagy részét.

A helyi közösségek, egyesületek, alapítványok, csoportok Závodon:

- Závodi Nyugdíjasok Érdekszövetsége
- Váradi Antal Értékmentő Egyesület
- „Závod Értékeiért” Közalapítvány
- Závod Sportegyesület
- Szövő-szakkör

A települési kulturális életének jól működését tükrözi a könyvtárból kikölcsönzött állomány egységek száma is a 2019-es évben. A település kislakosságához mérten az évi 147-es kölcsönzött példányszámú dokumentum jónak mondható.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	147	3
Forrás: TelIR, KSH Tstar			

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások; Závodon etnikai ellentétekből fakadó konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A településen a Závodi nyugdíjasok gondozzák a közterületeken lévő virágokat és tartják rendben a helyi tájházat. A Váradi Antal Értékmentő egyesület programok (játszóház, majális, nyárbúcsúztató) szervezésével próbálják a falu életét színesíteni. A sportegyesület pedig jelenleg a helyi futball csapat újraindítása munkálkodik.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A német nemzetiségi Önkormányzat igyekszik fentartani és támogatni a régi helyi sváb hagyományokhoz kötődő rendezvényeket pl. Mártonapi felvonulás, falusi disznóvágás, óvodásoknak táncoktatás szervezése.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen élők a települési rendezvények lebonyolításakor rendszeresen összefognak. Ezeken a rendezvényeken a településen élőket rendszeresen ingyen műsor és az alkalomnak megfelelő catering is várja az oda látogatókat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Závodon Roma Kisebbségi Önkormányzat nem működik. Az itt élő roma lakosság a 2011 évi népszámlálás alapján 2 fő volt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a hátralékok időnkénti felhalmozódása, így a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül öröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
Gyümölcsöt termelő mezőgazdasági vállalkozások fejletlensége	Mezőgazdasági vállalkozások fejlesztése, képzési lehetőségek keresése, a múlt tapasztalatainak felkutatása (beszélgetések az idősekkel a régi befőzési, aszalási, tartósítási módszerekről).

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

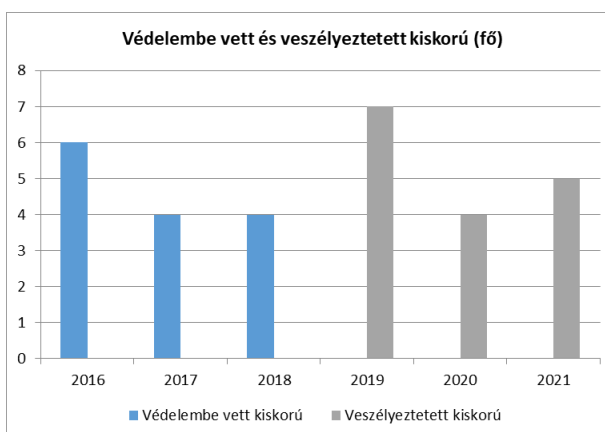
Az öregedési indexnél lévő táblázatból is jól látható volt, hogy a településen élő 14 év alattiak száma 2016 óta csökkent. 2016-ban még 39 fő 0-14 éves lakosa volta a településnek ez a szám szép lassan 2021-re 28 főre csökkent. A 4.1-es táblázatból a 2019-es bázis évet figyelembe véve az érintett korosztály létszáma 32 fő volt. A településen élő fiatalok (0-17 éves korig) aránya 2019-ben mindössze 14,09 % volt.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	146	145	291	50,17%	49,83%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	3			1,03%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	16	13	29	5,50%	4,47%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	5	9	1,37%	1,72%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyerekek védelembe vétele szerencsére már 2019-től már nem is fordult elő. Závodon csak 1-2 problémával küzdő családok van, ez jól látható a következő táblázatból és diagramból is. Gyermekvédelmi kedvezményekben körülbelül a gyerekek fele részesül rendszeresen. Ingyenes tankönyv ellátás az általános iskolában mindenki számára megoldott.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	6	n.a.
2017	4	n.a.
2018	4	n.a.
2019	0	7
2020	0	4
2021	0	5
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

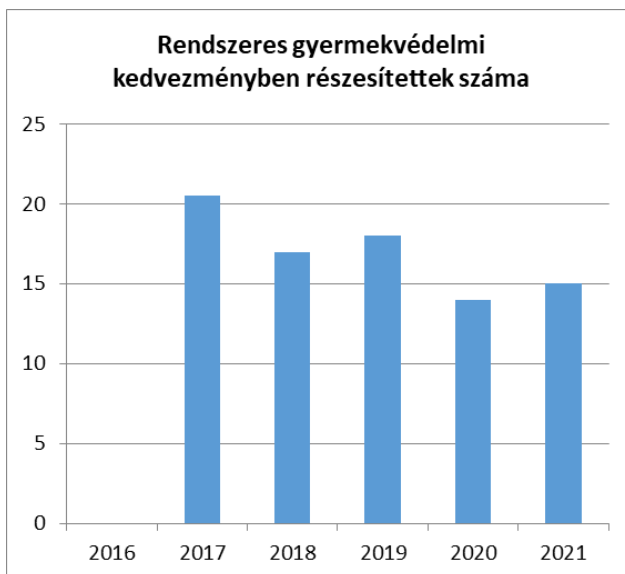

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A táblázatból is látható, hogy Závodon a gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma szerencsére folyamatosan csökken. Sajnálatos viszont, hogy a településen élők gyerekek közül minden évben több mint az érintett korosztály fele jogosult erre a támogatási formára.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	21
2018	17
2019	18
2020	14
2021	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

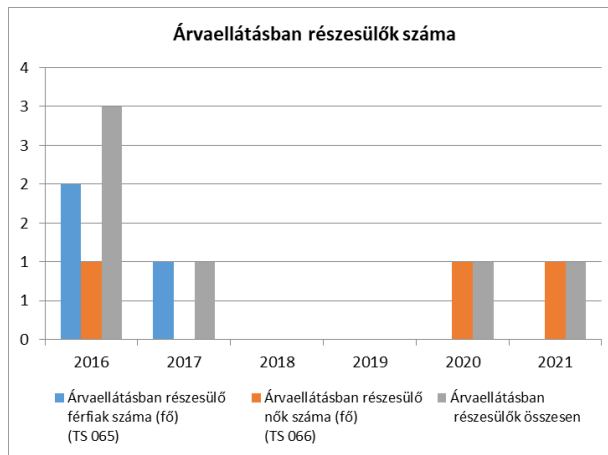

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermeket az Önkormányzat és a Váradi Antal értékmérő Egyesület programok és szabadidős lehetőségek szervezésével igyekszik a helyben élő gyerekeket támogatni. A települési Önkormányzatnak köszönhetően minden Závodon születő gyerek 100000.- Ft gyerek születési támogatásban részesül. A vizsgált időszakban a 2018-2019-es évek kivételével sajnos mindig volt árva ellátásban részesülő személy.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	1	3
2017	1	0	1
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	1	1
2021	0	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az iskolai térítési díjakról pontos adatokkal nem rendelkezünk, viszont az általános iskolánál betartják a rendeleteket, így a gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyerekeink megkapják a térítési díjból a nekik járó kedvezményeket.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Závod községben jelenleg életvitel szerűen nem tartózkodnak külföldi állampolgársággal rendelkező gyerekek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Závod községben jelenleg életvitel szerűen nem tartózkodnak állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nem található szegregált lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálatot 2023. augusztus 1-től a törvényi átszervezések következtében a Tolna Vármegyei Balassa János Megyei Kórház biztosítja az Önkormányzat részére együttműködési megállapodás keretében.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekorvos Bonyhádon található. A háziorvos ellátja rendelési idejében a gyermekeket is. A várakozási idejük lecsökkentése érdekében minden rendelési napon a gyerekeket érkezésükkor fogadja. A háziorvos hetente kétszer rendel Závod, kétszer Kisvejkén és háromszor Lengyelen. A három település társulás keretében alkalmazza a háziorvost. A háziorvos akadályoztatása esetén a helyettesítés a településen minden napra megoldott. Az orvosi ügyeleti ellátást a Bonyhádi orvosi ügyelet látja el munkaidőn kívül. Baleset vagy egyéb veszélyhelyzet esetén a bonyhádi mentő állomáshoz tartozik a település, akik Szekszárdra szállítják a betegeket.

A fogorvosi ellátás is körzetesítve van a településen. A fogorvos sajnos helyben nem rendel, csak az 5 km-re lévő Tevelen.

A gyermekorvosi ellátást igénybe vevő gyermekekről sajnos pontos adatokkal nem rendelkezünk.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A fogorvosi ellátás is körzetesítve van a településen. A fogorvos sajnos helyben nem rendel, csak az 5 km-re lévő Tevelen.

A fogyatékoság egyéb szempontjait szem előtt tartja Teveli Általános Iskola, melyben závodi gyermekek tanulnak. Az intézmény akadálymentesítése csak részben megoldott. Az iskolákban segítik a tanulási és beilleszkedési nehézséggel küzdő tanulók problémáit, ezért tanításukat ezeknek az igényeknek a figyelembe vételével végzik, megfelelő keretek között. A sajátos nevelési igényű gyerekek közoktatásban lévő helyzetét a 4.4-es pontban részletesebben is ismertetjük.

A gyerekek számára óvodai ellátás biztosított a településen, melybe a kicsiket már 2,5 éves kortól fogadják. Az óvoda nyitva tartása napi 8 óra, mely igény esetén a településen lévő összefogásnak köszönhetően 1 órával meghosszabbítható. Az óvodában a logopédiai ellátás helyben megoldott. Családi napközivel a település nem rendelkezik, de a szünetek idején és hétvégén a Teleházban sok gyereknek biztosítanak hasznos elfoglaltságot. Fogyatékos gyerekek a bonyhádi nevelési tanácsadóba járnak, mely évente több alkalommal is látogatást tesz az óvodában a gyerekek vizsgálata és az ott folyó feladatok ellenőrzésére. A településről a Teveli Általános Iskolába jár a závodi gyermekek nagy része, ahová iskolabusszal biztosított az utaztatásuk.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról törvényben előírt gyermekjóléti ellátásokhoz mindenki hozzáfér. Az ellátásokról több csatornán keresztül (védőnő, családsegítő, óvónők, hivatali dolgozók) is tájékoztatják az érintetteket. A tankönyvek minden általános iskolás gyerek számára ingyen járnak, melyekről az általános iskolák gondoskodnak.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődéi férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés		

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

2023. szeptemberétől a Tevelen egy társulásban működtetett bölcsőde indul, amely a lengyeli gyermekeket is fogadja. Mivel a településen jelenleg nincsen helyben működő bölcsőde, ezért a lenti táblázatokban nincsenek a bölcsődés gyerekekről adatok.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi ellátás a településen a Bonyhádi Gyermekjóléti és családsegítő Központ által kötött megállapodás keretében történik. A településen a népesség számához képest kevés a védelemben vett gyermekek száma.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzet esetén a körzeti megbízott könnyen elérhető. Személy- és rendvédelmi szempontból a bonyhádi rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozik a település, melynek körzeti megbízottja három települést lát el: Kisvejkét, Závodot és Lengyelt. Szükség esetén a családsegítő szolgálat munkatársai várják a problémákkal küzdőket. A rászorultság esetén az érintett személy oda utaztatása is megoldott.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A sportolás szempontjából a településen a futballnak több mint 60 éves hagyománya van, így bár a településnek saját futballcsapata már nincsen, annak ellenére rendszeresen szerveznek öreg fiúk mérkőzéseket a régi futballcsapat tagjai a helyi sportpályán. Sportolási lehetőség van, még a helyi teleházban ahová pingpongozni mehetnek a mozogni vágyók.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyerekek az iskolában és óvodában részesülnek étkeztetésben. A Závodi óvodába járó gyerekek a Teveli Általános Iskola konyhájáról kapnak ebédet. Az iskolások esetében az étkeztetés saját konyha működtetésével helyben történik. A gyermekvédelmi kedvezményben részesülők évente kétszer pénzügyi támogatást kapnak a gyerekek étkezésének biztosítására. Ingyenes tankönyv ellátás az általános iskolában mindenki számára megoldott.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen élő gyermekek szempontjából hátrányos megkülönböztetésről az Önkormányzatnak nincsen tudomása.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen élő gyermekek szempontjából hátrányos megkülönböztetésről az Önkormányzatnak nincsen tudomása.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A településen élő gyermekek szempontjából hátrányos megkülönböztetésről az Önkormányzatnak nincsen tudomása.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az óvodában folyamatosan vannak jelen hátrányos és halmozottan hátrányos gyerekek, akiknek a száma az évek folyamán szerencsére lassan csökken, viszont és szinte az óvoda teljes létszámát érinti. Az óvodai hiányzások okairól sajnos nem rendelkezünk adatokkal, így az érintett tanulók hiányzásairól sem lehet tudni. A sajátos nevelési igényű gyerekeket a nagy tapasztalattal rendelkező óvónő jól ellátja, így az óvodában jól működik az integrált nevelés rendszere. A sajátos nevelési igényű és egyéb nehézségekkel küzdő gyerekek ellátásában a Bonyhádi Nevelési Központ munkatársai segítik az óvónőt.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A lenti táblázatból látható, hogy óvodába beírt hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma csökken 2021-re, már csak az óvodába beírt gyermekek 11%-át tette ki a számuk. az általános- és közép iskolába beíratott hátrányos és halmozottan hátrányos závodai gyermekek számáról sajnos nem rendelkezünk adatokkal.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	11	3	27,27
2017	15	3	20,00
2018	19	7	36,84
2019	14	3	21,43
2020	13	1	7,69
2021	9	1	11,11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóik számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakközépiskolai tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lenti táblázatból látható, hogy 2016 óta folyamatosan csökkent és 2020 óta nincsen jelen a településen olyan halmozottan hátrányos gyermek, aki nagykorú lett. A halmozott hátrányos helyzetű nagykorúvá vált gyermekek száma ezzel ellentétben enyhén hullámzó inkább emelkedő képet mutat, 2012-ben a számuk 12 fő volt.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	8	12
2017	10	5
2018	7	5
2019	10	5
2020	12	0
2021	12	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

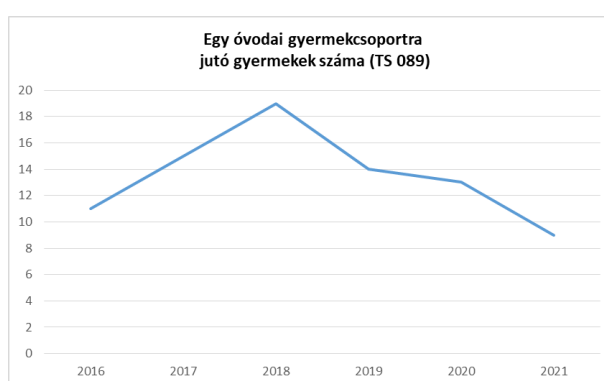
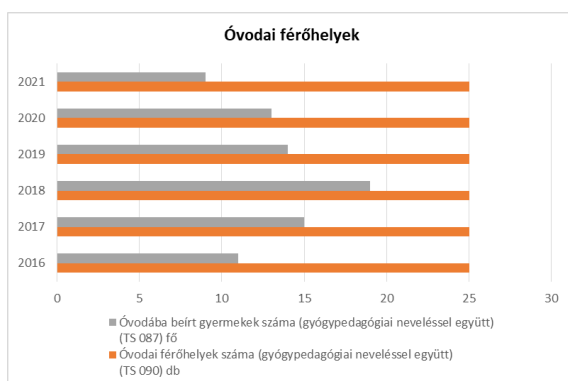
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A helyi óvodában sajnos gyógypedagógus és pszichológus helyben nem található. Ezeknek a szolgáltatásoknak az igénybe vétele a Bonyhádi Nevelési Tanácsadó segítségével történik az a) pontban leírtak szerint.

A lenti táblázatból jól látható, hogy az óvodában bőven van mindig szabad férőhely és 2021-ben sajnos már csak 9 fő beírt gyermek volt az óvodába. Az óvodai férőhelyek száma 25 fő lenne, de sajnos más településről sajnos kevés az óvodába beírt gyermekek száma, a závodi lakhellyel rendelkező óvodáskorú gyermekek száma pedig igen kevés.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	25	1	11	0	0	11
2017	n.a.	1	25	1	15	0	0	15
2018	n.a.	1	25	1	19	0	0	19
2019	n.a.	1	25	1	14	0	0	14
2020	n.a.	1	25	1	13	0	0	13
2021	n.a.	1	25	1	9	0	0	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A következő táblázatok sajnos azt mutatják, hogy az általános iskolában tanuló závodi gyerekekről sajnos nem rendelkezünk statisztikai adatokkal.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Az óvodában a gyerekek között hátrányos megkülönböztetés nem történt.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
A Závodi gyerekek esetében az oktatási intézmények közötti különbséget nem tudjuk vizsgálni, mert a településről csak egy általános iskolába járnak a gyermekek.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
Závod községben az újszülöttek részére 100.000.- Ft születési segélyt biztosítanak. A Váradi Antal Értékmentő Egyesület a rászorulókat ingyenes programok szervezésével igyekszik támogatni.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházát rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	15
2017	n.a.	n.a.	n.a.	18
2018	n.a.	n.a.	n.a.	14
2019	n.a.	n.a.	n.a.	12
2020	n.a.	n.a.	n.a.	12
2021	n.a.	n.a.	n.a.	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés a gyerek szabadidejének hasznos eltöltésére irányuló programok száma száma	Gyermek programok biztosítása
A közösségi színtér működtetésének fenntartási nehézségei	Közösségi színtérként működő Civil-ház energetikai korszerűsítése
A családok anyagi helyzete romlik, ami sok esetben a család széteséséhez is vezethet	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberektől folyamatos segítség kérése az érintettek számára.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény lehetőségeit az érintettek nem mindig ismerik és veszik igénybe.	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további tájékoztatásról.
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség csökkentése, megelőzése.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése.
	Szociális szakemberek által mentális segítségnyújtása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat előtt ismertek a nőket érintő problémák: családon belüli erőszak, leterheltség. Az Önkormányzat előtt a veszélyeztetés területéről csak egy kirívó eset ismert. Bár mindenki tudja, hogy a nők milyen kiszolgáltatottak, szerencsére a településünkre nem jellemző a nők kiszolgáltatottsága sem otthon, sem a munkahelyen.

A népesség vizsgálata során megállapítható, hogy a nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten a 2019-es bázis évet vizsgálva eltér az átlagostól, hiszen a nők aránya ebben az évbe csak 49.83 % míg a férfiaké 50,17 %, így megállapítható, hogy Závodon a férfiak minimálisan nagyobb számban vannak jelen, mint a nők.

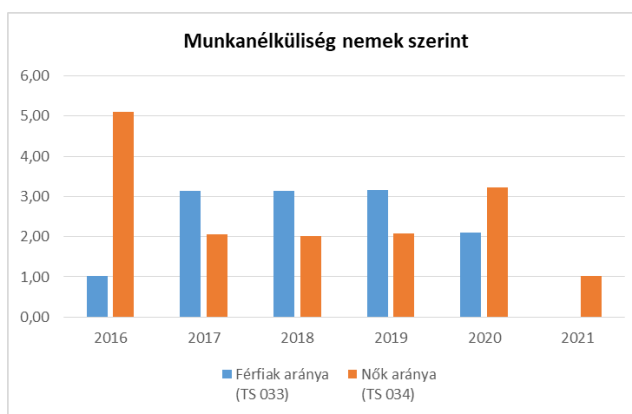
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A lenti táblázatból látható, hogy a nyilvántartott álláskereső aránya a lakosságszámához képest 2020-at kivéve folyamatosan csökken, viszont a nők körében ez az arány 2020-ban jobban megugrott. A 2020-as év változásai összefügghetnek a COVID járvány alatt hozott intézkedésekkel.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,03	5,1	3,07%
2017	3,13	2,06	2,60%
2018	3,13	2,02	2,58%
2019	3,16	2,08	2,62%
2020	2,11	3,23	2,67%
2021	0	1,02	0,51%

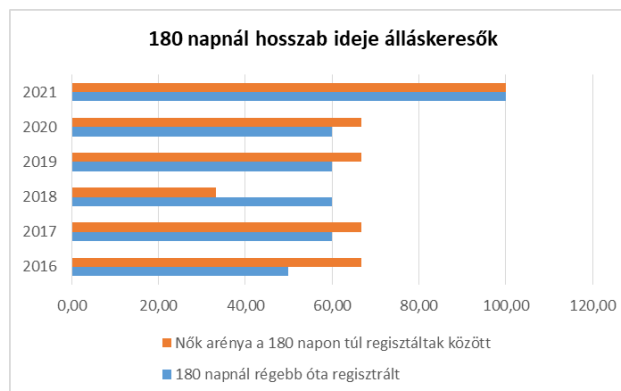
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az állás keresők nagyobb része 180 napnál régebb regisztrál, már a Kormányhivatalban, viszont a régóta álláskereső között 2018-at kivéve a nők mindig nagyobb számban vannak jelen, mint a férfiak.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2016	50	66,67
2017	60	66,67
2018	60	33,33
2019	60	66,67
2020	60	66,67
2021	100	100

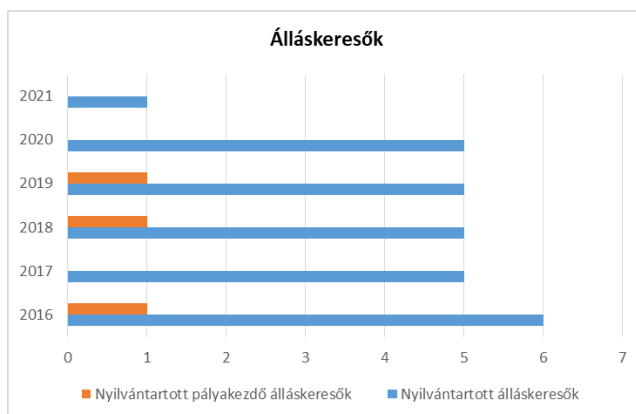
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A kislakosság számának köszönhetően nyilvántartott pályakezdő álláskereső szinte alig fordul elő a településen 2016-os, 2018-as és 2019-es években fordult elő csak 1-1 fő.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	6	1
2017	5	0
2018	5	1
2019	5	1
2020	5	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkaügyi központ által helyben indított eddigi képzéseken is egyenlő eséllyel vehettek részt a nők. Jelenleg foglalkoztatást és képzést segítő programról a településen nincsen tudomása az Önkormányzatnak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A mezőgazdasági munka jelenléte miatt a helyben élő nők elhelyezkedései jók, mert a mezőgazdasági alapmunkák (kapálás, szedés, válogatás) könnyen tanulhatóak, ezért külön iskolai végzettséget nem igényelnek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

E területen sem tapasztaltunk a településünkön hátrányos megkülönböztetést.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A Teveli Szivárvány Óvodák és Konyha Závodi Tagóvodája család barát, hiszen nyitva tartásánál igyekszik, maximálisan szemelőt tartani a szülők és a családok sajátos igényeit. Mivel ez az egy Óvónőnek egyedül nehéz, ezért munkáját a dajka is segíti. Az Óvodában, az utóbbi időben férőhely hiány miatt elutasított gyerek nem volt.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői ellátás heti 1 fogadó nappal helyben biztosított, de probléma esetén a védőnő más napokon is ellátogat az érintett családokhoz. Feladat ellátása során a délelőtti órákban tartja a fogadó napját, délután pedig az egyéb feladatait végzi el. A védőnői szolgálatot 2023. augusztus 1-től a törvényi átszerveződések következtében a Tolna Vármegyei Balassa János Megyei Kórház biztosítja az Önkormányzat részére együttműködési megállapodás keretében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Családon belüli erőszak nem volt az elmúlt 5 évben Závodon. A statisztikai adatoktól eltérő esetekről nincs az Önkormányzatnak tudomása.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Családon belüli erőszak esetén, a rendőrségen és a családgondozó központ munkatársain keresztül a bajba került személyek bármikor biztonságos helyre kerülhetnek, legalább a veszélyhelyzet rendeződéséig.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők, más településekhez képest jó arányban vannak jelen. A képviselő testületben is képviseltetik magukat, valamint több civil szervezet vezetését is nő látja el. Diszkriminációról az Önkormányzatnak nincs tudomása.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalataink szerint akárcsak máshol, a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt, mert aktív korukban a család ellátása volt a kizárólagos feladatuk.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, ahol a nők megbeszélhetik a problémáikat. Kézműves kör fejlesztése. Zöldterületek, közparkok folyamatos rendben tartása, amik találkozási helyszínül szolgálhatnak jó időben a kisgyermekes anyáknak.
A közösségi szintér működtetésének fenntartási nehézségei	Közösségi szintéreként működő Civil-ház energetikai korszerűsítése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A 2012-es év az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve volt. A kezdeményezéssel arra akarták a figyelmet felhívni, hogy Európában minden eddigénél hosszabb ideig élnek az emberek, és idősebb éveiket is egészségesebben töltik, mint korábban és milyen lehetőségek rejt számukra a környezetük.

Az aktív idősor lehetőséget ad az idős embereknek arra, hogy munkában maradjanak, tudásukat továbbadják, és tevékeny szerepet töltsenek be a társadalomban, így minél egészségesebben és boldogabban, teljesebben éljenek. A tevékeny öregkor fontos a nemzedékek közötti szolidaritás fenntartásában is, mert társadalmunkban egyre több az idős ember.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

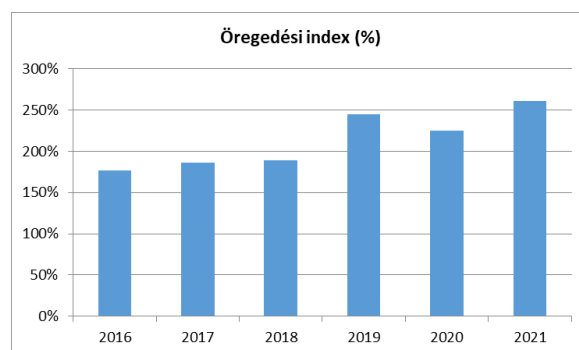
Závodon, is mint a legtöbb magyarországi településen a lakosság sajnos előregedő félben van. Az idősök a településen egyre nagyobb számban vannak jelen. A hozzátartozóik több esetben már máshol élnek, vagy a vidéki munkavállalás miatt nehezen tudják az idősök ellátását biztosítani. Anyagi helyzetük az évek folyamán folyamatosan romlik. A nyugdíjak mértéke nem követik a megnövekvő gyógyszerkiadásokat és az inflációt. A településen a nyugdíjasok foglalkoztatása nem jellemző. Sokan a saját mezőgazdaságukban (háztáji) töltik el szívesen nyugdíjas napjaikat. Az itt megtermelt javak kisegítik őket a romló anyagi helyzetükből.

A szabadidős programokból a helyi nyugdíjas klub sok lehetőséget biztosít az idősöknek, de a település egyéb rendezvényein (farsang, anyák napja, gyereknap, falunap, idősök napja, falu karácsony) is szép számmal vesznek részt időskorú személyek. Az egyházi élet az utóbbi években sok változáson ment keresztül sajnos a megtartott misék száma folyamatosan csökken.

A házi orvos heti kétszer rendel a településen, de a rászorulókat minden nap meglátogatja otthonaikban. egy házi gondozó és munkáját a Falugondnok is segíti. Az öregedési indexet mutató táblázat is jól látható, hogy a település lakossága szép lassan előregedik 2021-ben már 73 fő volt 65 év felett és ezzel szemben csak 28 14 év alatti élt a településen.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	69	39	176,92%
2017	69	37	186,49%
2018	68	36	188,89%
2019	71	29	244,83%
2020	72	32	225,00%
2021	73	28	260,71%

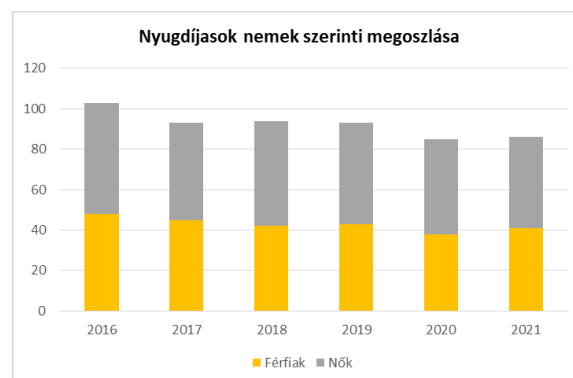
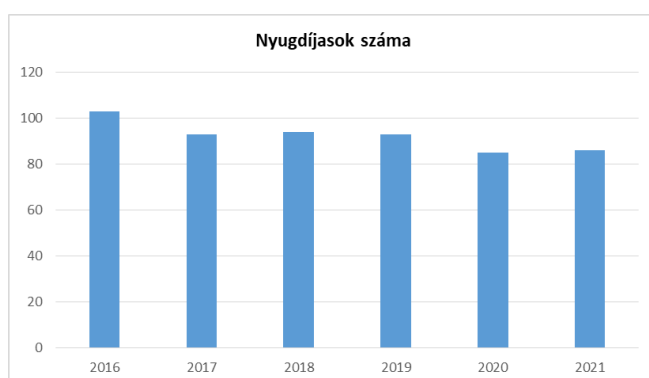
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A következő táblázatból látható, hogy a nyugdíjszerű ellátásokban részesülők száma magasabb, mint a 65 év feletti lakosoké, ez két okra vezethető vissza, egy részt a nők már 65 éves koruk előtt is nyugdíjba vonulhatnak, másrészt özvegyi nyugdíjat vagy rokkantsági nyugdíjat is lehet kapni 65 év alatt.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	48	55	103
2017	45	48	93
2018	42	52	94
2019	43	50	93
2020	38	47	85
2021	41	45	86

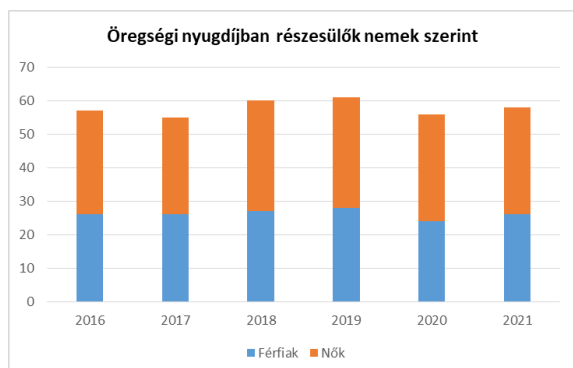
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a vizsgált időszakban időskorúak járadékában nem részesült senki. Életkoron alapuló nyugdíjszerű ellátásban 2020-óta 1 fő részesül a településen. Az öregségi nyugdíjban részesülők száma hullámzó, de 2016-tól 2018-ig összességében emelkedett a számuk 1 fővel. Az özvegyi és szülői nyugdíjra jogosultak száma viszont évről-évre folyamatosan csökken 2021-ben 4 fő volt jogosult erre a fajta ellátásra.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	26	31	1	10	n.a.
2017	0	0	26	29	1	6	0
2018	0	0	27	33	1	5	0
2019	0	0	28	33	1	5	0
2020	1	0	24	32	1	4	0
2021	1	0	26	32	1	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Magyarországon jelenleg a következő nyugdíjszerű ellátások kerülnek folyósításra: árvaellátás, átmeneti járadék, baleseti hozzátartozói nyugellátások, baleseti rokkantsági nyugellátás, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, bányász nyugdíj, művészeti tevékenység alapján öregségi nyugdíjra jogosultak, korengedményes öregségi nyugdíj, országgyűlési képviselők öregségi nyugdíja, öregségi nyugellátás, özvegyi járadék, özvegyi nyugellátás, polgármesterek kedvezményes öregségi nyugdíja és közszolgálati járadéka, rehabilitációs járadék, rendszeres

szociális járadék, rokkantsági járadék, rokkantsági nyugellátás és a szülői nyugdíj.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet, amit sok esetben a vidéki életmódnak köszönhetően a ház körül adódó lehetőségekből oldanak meg (gyümölcstermelés, zöldségtermesztés, állattartás). Az elhelyezkedési esély, a munkaerő-piacon kevés, inkább csak a speciális tudással rendelkezők élhetnek vele.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A településen a nyugdíjasok foglalkoztatása nem jellemző. Sokan a saját mezőgazdaságukban (háztáji) töltik el szívesen nyugdíjas napjaikat. Az itt megtermelt javak kisegítik őket a romló anyagi helyzetükből.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	6	5	5	5	5	1
41-45 év (TS 042)	Fő	1	3	1	1	1	0
	%	16,67%	60,00%	20,00%	20,00%	20,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	0	1	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	1	0	0	0
	%	16,67%	20,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	0	1	1	0
	%	16,67%	0,00%	0,00%	20,00%	20,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A Závodi Nyugdíjasok Érdekszövetsége igen aktív a településen. Sok programot szervez az itt élők részére, a programok egy része a település rendben tartását segíti, másik része pedig a nyugdíjasok kikapcsolódását segíti elő. A nyugdíjasok gondoskodnak a település közterületeire a virágok kiültetéséről és gondozásáról, valamint ők tartják rendbe és vezeti a helyi tájházat is. A kikapcsolódás idejét színházlátogatással, beszélgetéssel töltik.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az Önkormányzat az időseket érintő problémák területeiről hátrányos megkülönböztetésről nem értesült.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás jó. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy településen élők számára biztosítottak. Az időskorúak részére további szolgáltatások is elérhetők, amelyet az Önkormányzat lát el, így az az idősek számára biztosított a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás és a Falugondnoki szolgálat használatának lehetősége is.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A háziorvos hetente kétszer rendel a településen. Az idősek ellátásában a munkáját egy házi segítségnyújtó és két ápolónő is segíti. A házi gondozónak köszönhetően a vérnyomás mérés és a vércukorszint mérése naponta minden rászorulóknak a lakásán megoldott. Azokat az időseket, akik a rendelésen nem tudnak megjelenni a háziorvos rendszeresen otthonukban is felkeresi. A településhez legközelebb lévő gyógyszertár 5 km-re Tevelen van.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	48	55	103
2017	45	48	93
2018	42	52	94
2019	43	50	93
2020	38	47	85
2021	41	45	86

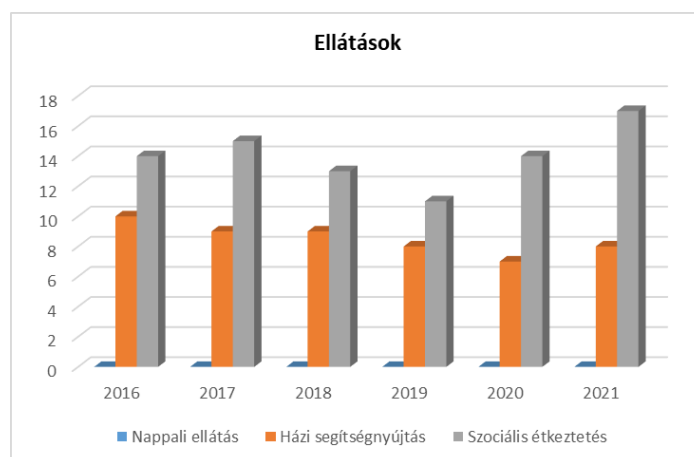
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból jól látható, hogy a településen élő nyugdíjasok lélekszáma bár folyamatosan csökken, még is magas az átlagos lakosságszámhoz képest. 2021-ben 86 fő nyugdíjas élt a településen, melynek 52,33 %-a nő volt.

A lenti táblázatokból látható, hogy a 65 év feletti lakosok száma az összes nyugdíjas számánál kevesebb, annak ellenér az ő számuk évről-évre emelkedik, 2021-ben már 73 fő 65 év feletti lakos élt a településen. A 2021-ben 65 év felettiak 10,96 %-a vette igénybe a házi segítségnyújtást és 23,29 % részesült közülük szociális étkeztetésben

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	69	0	10	14
2017	69	0	9	15
2018	68	0	9	13
2019	71	0	8	11
2020	72	0	7	14
2021	73	0	8	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A szabadidős programokból a helyi nyugdíjas klub sok lehetőséget biztosít az időseknek, de a település egyéb rendezvényein (farsang, anyák napja, gyereknap, falunap, idősek napja, falu karácsony) is szép számmal vesznek részt időskorú személyek. Az egyházi élet az utóbbi években sok változáson ment keresztül a Pécsi Egyház Megyéjében sok plébánia hivatal szűnt meg, melynek következtében Závodon már csak hetente egy misét tartanak.

b) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságáról Závodon nem rendelkezünk róla pontos adatokkal.

d) a generációk közötti programok.

A település rendezvényei úgy kerülnek kialakításra, hogy azokon az idősebb korosztály is megtalálja az érdeklődési körének megfelelő program lehetőségeket. Ezeken a rendezvényeken általában minden generáció képviselteti magát, ahol egymással jó kapcsolatot alakíthatnak ki és tapasztalatokat cserélhetnek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket érintő helyi szabadidős programokról a nyugdíjas klub gondoskodik. Minden évben egy munkatervet készítenek, melyben igen sok program szerepel pl.: színházlátogatás, kirándulások, egészségügyi előadások. A programok fontosak az itt élők számára, hiszen ezek segítenek megőrizni fiatalos lendületüket, összetartozás érzését biztosítják a számukra és közösségformáló szereppel is rendelkeznek. A programokon lehetőséget biztosítanak a kulturált szórakozási lehetőségekre és segítik őket olyan rendezvényekre is eljutni, a melyek helyben már nem elérhetőek pl. kirándulások, színházlátogatások, múzeum látogatás.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya, ami az érintettek teljes bezárkózásához vezethet.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Informatikai ismeretek teljes vagy részleges hiánya	Helyi számítógép használati és Internet használati tanfolyamok tartása
A közösségi színtér működtetésének fenntartási nehézségei	Közösségi színtérként működő Civil-ház energetikai korszerűsítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékos ember élt Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. Az 1990. évi népszámláláshoz képest a fogyatékos emberek létszáma és aránya jelentősen emelkedett.

A következő fogyatékoságtípus léteznek: mozgáskorlátozottak, látássérültek, értelmi fogyatékosok, hallássérültek és egyéb típus, mely személyek az előzőek egyikébe sem sorolhatóak. A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport.

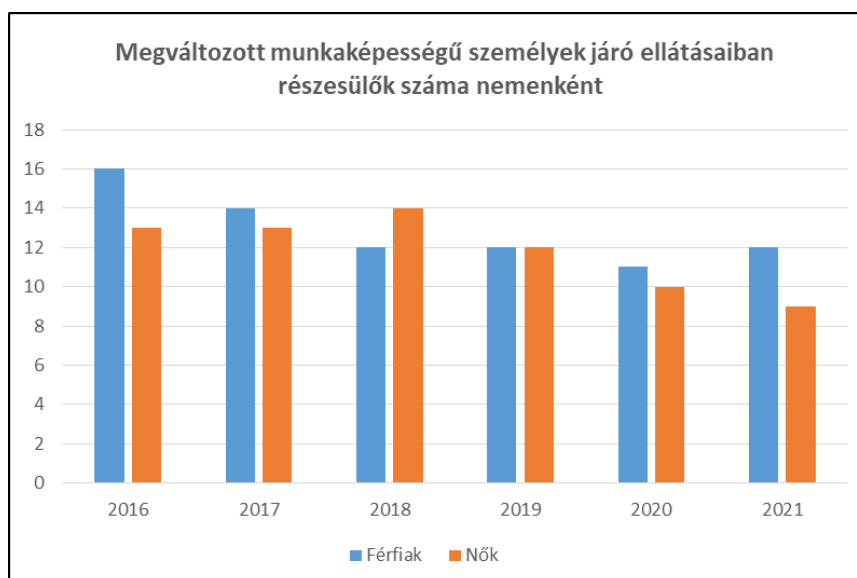
7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Településünkön nagyon súlyos fogyatékosággal küzdő személyről jelenleg az Önkormányzatnak nincsen tudomása. A fogyatékoságok különböző területéről vannak jelen viszont emberek kisebb-nagyobb sérülésekkel. A településen élők ezeket a személyeket megfelelően segítik a minden napi életük során. A település közintézményei már nagy részben minden téren akadálymentesítettek.

A lenti táblázat is mutatja, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma folyamatosan csökken, 2021-ben már csak 21 fő részesült ilyen jellegű ellátásban a településről. 2 év kivételével többségében férfiak részesülnek a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiból.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	16	13	29
2017	14	13	27
2018	12	14	26
2019	12	12	24
2020	11	10	21
2021	12	9	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A következő táblázatból látható, hogy nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élő nincsen jelen a településen.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékosok számára kevés a helyi munkalehetőség. Jelenleg nincs tudomásunk a településen fogyatékos személy alkalmazásáról. Az Önkormányzat amennyiben a meglévő állásaiban megüresedés lesz nem zárja ki fogyatékos személy alkalmazását.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Fogyatékosok munkavállalást segítő lehetőségek sajnos a településen nem működnek. Viszont a 8 km-re lévő Mucsfa községben jelenleg a Tenkes-Térségi Foglalkoztató Kft. Lengyelről is alkalmaz több fogyatékos személyt.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területéről semmilyen hátrányos megkülönböztetésről nincsen az Önkormányzatnak tudomása.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az önálló életvitelükhöz folyamatosan kapnak segítséget családjuktól, házi gondozóktól és a családsegítő központ munkatársaitól. Az Önkormányzatnak jó a kapcsolata a Bonyhádi Mozgáskorlátozott Egyesülettel, amely az itt élőket folyamatosan segíti problémáik megoldásában. Fogyatékosok ellátására alkalmas nappali intézménnyel az Önkormányzat sajnos nem rendelkezik, ellátásukat megállapodás keretében a Bonyhádi Gondozási Központ biztosítja.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az Önkormányzat, lehetőségeihez mérten, minden támogatást megad a falugondnoki szolgálat segítségével az érintetteknek pl.: orvoshoz járásban, bevásárlásban stb.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre, amely jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. A fogyatékos személynek, családtagjainak, segítőinek biztosítani kell a hozzáférés lehetőségét a közérdekű és a fogyatékosokat megillető jogokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos információkhoz. Hozzáférhető az információ akkor, ha azt a fogyatékos személy érzékelheti, és az biztosítja számára a megfelelő értelmezés lehetőségét. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. A fogyatékos személyt az információk esélyegyenlőség megilleti az információk társadalmi szolgáltatások igénybevételekor. A fogyatékos személy számára (figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit) biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az házi orvosi és védőnői ellátás biztosított a településen. A szakrendelések nagy része a 20 km-re Bonyhádon elérhető ahová szükség esetén a falugondnoki szolgálat beszállítja a betegeket.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzati épületek akadálymentessége nagyrészt már megoldott.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége a településen 2021 óta biztosított.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek akadálymentességének állapotáról az Önkormányzatnak nincsen tudomása.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés, járdák, parkok sajnos még nincsenek mindenhol akadály mentesítve a településen, ezeknek a területeknek az akadálymentesítése folyamatosan zajlik a felújításuk során.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások közül helyben a házi segítségnyújtás érhető el. A Bonyhádi Gondozási Központtal kötött megállapodásnak köszönhetően az érintettek a fogyatékosok számára fent tartott nappali intézményben foglalkoztatva vannak.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Pozitív diszkriminációról, sajnos erről a területről nincsen tudomásunk.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településre a fogyatékosok igényeit külön kielégítő programok sajnos nem jellemzőek.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékos személynek joga van a számára megfelelően akadálymentesített, és érzékelhetően biztonságos környezetre. Pályázati lehetőségek igénybevétele a település Önkormányzata igyekszik ezt minél nagyobb mértékben megteremteni az érintetteknek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz, közlekedéshez való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet hiányosságai miatt.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
A közösségi szintén működésének fenntartási nehézségei	Közösségi szinténként működő Civil-ház energetikai korszerűsítése
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszorgító csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van	A kommunikáció szintere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
	Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elszigetelődés, bezárkózás	• Szabadidős programok szervezése • Zöldterületek, közparkok rendben tartása • Közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, • A közösségi szinténként működő Civil-Ház energetikai korszerűsítése
Egészségügyi problémák jelenléte	• felvilágosítás és szűrések szervezése • falugondnoki szolgálat működtetése • házi segítségnyújtás fejlesztése
Családok anyagi helyzete romlik	• Szakemberektől folyamatos segítségkérése az érintettek számára • Segélyszervezetekkel való kapcsolat fenntartása.
A településen élők biztonságérzetének megőrzése, bűncselekmények megelőzése	• Térfigyelő kamerarendszer működtetése és bővítése
Közutak, járdák burkolatának rossz állapota	• közutak és járdák felújítása, javítása
Nem megfelelő csapadékvíz elvezető rendszer	• csapadékvíz elvezetés rendezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Závodon közfeladatot csak a helyi Önkormányzat lát el. Azokat a kötelező feladatait, amelyeket Önerőből nem tud elvégezni, társulási megállapodások keretében teszi elérhetővé a helyi lakosság számára. Társulási megállapodások keretében biztosított feladatai a következők:

- gyerekek óvodai és bölcsődei ellátása,
- házi segítségnyújtás,
- háziorvosi szolgálat,
- védőnői szolgálat,
- szociális és gyermek jóléti szolgáltatások,
- falugondnoki szolgálat

A településen több helyi civil szervezet és csoport is működik, melyek a következők:

- Závodi Nyugdíjasok Érdekszövetsége
A Závodi Nyugdíjasok Érdekszövetsége 2002. július 9-én alakult jelenleg 27 tagja van.
A Závodi Nyugdíjasok Érdekszövetségének fő célja a községben élő nyugdíjasok társadalmi összefogásának szervezése. A Nyugdíjasklub minden gyermeknapkor és karácsonykor támogatja a Závodi gyermekeket. A faluszépítő társadalmi munkában tagjai aktívan részt vesznek.
- Váradi Antal Értékmentő Egyesület
Az egyesület 2002. szeptemberében alakult. Jelenleg egyesületünknek 29 tagja van, akik közül minden korosztály képviselteti magát.
Az Egyesület célja: teleház működtetése, a község kulturális és művelődési életének szervezése, értékvédelem, faluszépítés, szabadidő hasznos eltöltésének szervezése.
- „Závod Értékeiért” Közalapítvány
A „Závod Értékeiért” Közalapítványt 2000. február 14-én Závod Község Önkormányzata közhasznú szervezatként alapította meg. A közalapítvány mára az Önkormányzattól már közfeladatot nem vállal át. Kezelő és döntés hozó szerve a 7 tagú kuratórium. A döntéseket a Szervezeti és Működési szabályzatban foglaltak alapján a Kuratórium illetve az Elnök hozza.
A Közalapítvány céljai: Závod község épített és természeti értékeinek, környezetének védelme, megőrzése, a község temetőjének jó karbantartása, síremlékek, sírboltok védelme, a község sport és oktatási tevékenységének támogatása, a községben élő tartós munkanélküliek, egészségileg károsodottak, megváltozott munkaképességűek képzésének, továbbképzésének, munkahelyteremtő tevékenységének segítése.
- Falu- és Tanyagondnokok Tolna Megyei Egyesülete
Az egyesület célja: célja, feladata: falugondnokok érdekképviselése, közhasznú szervezatként részt venni a szociális alapellátás fejlesztésében, az alap és továbbképzések koordinálásában és szakmai napok, konferenciák szervezésében. Kapcsolatot tartunk a szolgálatokat fenntartó önkormányzatokkal, intézményekkel.
- Szövő-szakkör
Működését a Závodi Nyugdíjasok Érdekszövetségével szorosan összefonódva végzi. A helyi asszonyok és lányok kézimunkára irányuló tevékenységét igyekszik kielégíteni.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A civil csoportok mellett a településen Német Nemzetiségi Önkormányzat is működik, mely jó kapcsolatot tart fent az Önkormányzattal és a civilekkel. Több esetben is nyújt már anyagi támogatást a települési programokhoz.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Esélyegyenlőségi szempontból kiemelt jelentőséggel bíró közoktatási intézményi feladatok, a közoktatási szakszolgálati feladatok, továbbá a gyermekjóléti alapellátás kistérségi szinten kerülnek biztosításra.

A kistérségen belül Závod a Teveli mikro térséghez központja. A társult települések a mikro térségen belül Intézményfenntartó társulást hoztak létre, ami az óvodai és bölcsődei feladatok ellátására vonatkozik.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Závodi Német Nemzetiségi Önkormányzat a hátrányos helyzetű célcsoportok közül a gyerekeket, a nőket és az időseket támogatja tevékenységeivel. A nők és az idősek részére a Német Hagyományőrző Együttes fenntartásával biztosítja a szabadidejük aktív eltöltését.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil csoportokból a Závodi Nyugdíjasok Érdekszövetsége a nyugdíjasok magányosság érzetének csökkentésére fordítja a legtöbb figyelmét, de jó a kapcsolatuk a helyi óvodával is. A Váradi Antal Értékmentő Egyesület a legtöbb gondot a helyi gyerekekre és a települési rendezvények tartására fordítja.

A településen működő civil a csoportok kivétel nélkül fontosnak érzik a településen élők esélyeinek egyenlő működését és civil kezdeményezésekből jöttek létre. A csoportok tagjai a település mindennapjai során társadalmi munkát vállalnak az általuk érintett feladatok végrehajtásában.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A település for-profit szereplői nem vesznek részt esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program akciótervét. Az Esély egyenlőségi Program elkészítése az érintett célcsoportokkal foglalkozó szakemberek segítségével történt.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi (a település honlapján: www.lengyel.hu és az Önkormányzatnál: 7184 Lengyel, Petőfi u. 53.), az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő testület elé terjesztik. A képviselő testület dönt a módosítások bevezetéséről. A HEP elkészítésekor a HEP fórum megvalósult.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliségnek. Mezőgazdasági ismeretek hiánya (főleg a gyümölcsstermesztés és feldolgozás területéről). A hátrányos helyzet generációkon keresztül öröklődik	Közfoglalkoztatás. Mezőgazdasági vállalkozások fejlesztése Tájékoztató a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokról
Gyermekek	A gyerekek számára kevés az iskolán kívüli hasznos elfoglaltságot biztosító program Közösségi szintér működésének fenntartási nehézségei A családok anyagi helyzete romlik, ami sok esetben a család széteséséhez is vezethet A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény lehetőségeit az érintettek nem mindig ismerik és veszik igénybe A család működését zavaró és akadályozó okok közül a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség csökkentése, megelőzése	Gyermek programok Közösségi szintérenként működő Civil-ház energetikai korszerűsítése A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberektől folyamatos segítség kérése az érintettek számára Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további tájékoztatásról Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált szinterek működtetése. Szociális szakemberek által mentális segítségnyújtása
Idősek	Az idősek a besurranó lopások fő célpontjai. Informatikai ismeretek teljes vagy részleges hiánya Az idősek aktivitási lehetőségeinek megtartása Gyakran válnak áldozattá A közösségi szintér működtetésének fenntartási nehézségei	Biztonságérzet megteremtése kamera rendszer kiépítésével. Helyi számítógép használati és Internet használati tanfolyamok tartása Az idősek aktivitási lehetőségeinek megtartása Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése Közösségi szintérenként működő Civil-ház energetikai korszerűsítése

Nők	A magányérzet kialakulása, családi konfliktusokat is okozhat. Szabadidős programok megtartása, bővítése A közösségi szintér működtetésének fenntartási nehézségei	Zöldterületek rendben tartása. Szabadidős programok szervezése nőknek Közösségi szintéreként működő Civil-ház energetikai korszerűsítése
Fogyatékkal élők	A fogyatékos személyekről kevés adattal rendelkezünk. Nincs megfelelő akadálymentesítés. A fogyatékkal élők és családtagjaiknak kevés a kapcsolatuk. A közösségi szintér működtetésének fenntartási nehézségei Az elszigetelten élő, fogyatékkal élők vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van	Adatgyűjtés Akadálymentesítés. Ingyenes WIFI elérés biztosítása. Közösségi szintéreként működő Civil-ház energetikai korszerűsítése Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák óvodába és iskolába járnak
 Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők alapszükségletei meglegyenek.
 Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek hasznos szabadidő eltöltését.
 Folyamatosan odafigyelünk az idősekre.
 Elengedhetetlennek tartjuk a nők terheinek csökkentését.
 Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének a megteremtésére.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Zöld területek rendben tartása	Zöld területek, parkok és terek rendben tartása, játszótér kialakítása.	Zöld területek jobb kihasználtsága hasznos szabadidő eltöltésére.	Településfejlesztési koncepció.	Idősgyűjtemény program, "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti stratégia, "A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban"	Zöld területek, parkok és terek rendben tartása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Több ember tartózkodik a település zöld területein.	humán, technikai, pénzügyi, pályázati	Hosszú távon fenntartható.	Nincsen együttműködés más önkormányzattal.
2	Biztonságérzetet megteremtése kamera rendszer kiépítésével	Helyi térfigyelő kamera rendszer kialakítása.	Helyi bűncselekmények számának csökkenése.	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia	Térfigyelő kamera rendszer kiépítése.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Bűncselekmények számának csökkenése.	Humán, pályázati, technikai, pénzügyi	Hosszú távon fenntartható.	Nincsen együttműködés más önkormányzattal.
3	Ingyenes WIFI szolgáltatás a közterületeken.	A település központjában ingyenes Wifi elérési biztosítása.	Okos "eszközök" használatának és elektronikus ügyintézésnek az élő segítése.	Településfejlesztési koncepció	Digitális Jólét Program (DJP)	A település központjában ingyenes Wifi elérési biztosítása.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Adatforgalom	Technikai, humán, pályázati, pénzügyi	Hosszú távon fenntartható.	Nincsen együttműködés más önkormányzattal.
4	Közlekedési utak és járdák javítása	A település közlekedési útjainak és járdáinak a burkolatának a javítása, szükség esetén azok felújítása.	Jobb gyalogos és autós közlekedés biztosítása.	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia	Közutak és járdák javítása, felújítása.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Balesetmentes közlekedés.	humán, pályázati, pénzügyi, technikai	hosszútávon fenntartható	Nincsen együttműködés más önkormányzattal.
5	Csapadékvíz elvezetés rendezése	A település csapadékvíz elvezető rendszerének a	A csapadékvíz megfelelő elvezetése a biztonságosabb közlekedés és	Település fejlesztési koncepció.	Magyar Nemzeti felzárkóztatási Stratégia	A település csapadékvíz elvezető rendszerének a	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	az elfolyó csapadékvíz által okozott károk számának	humán, pályázati, pénzügyi és technikai	hosszútávon fenntartható	Nincsen együttműködés más Önkormányzattal.

		felújítása, javítása szükség esetén új részek kiépítésével.	vagyon megóvás érdekében.			felújítása, javítása szükség esetén új részek kiépítésével.			csökkenése.			
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatás	Kevesebb munkanélküli a településen. A mélyszegénységben élő családok életkörülményeinek a javítása.	Kevesebb munkanélküli a településen. A mélyszegénységben élő családok életkörülményeinek a javítása.	Település fejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia	Munkanélküliek foglalkoztatásba történő bevonásának elősegítése.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Munkanélküliek számának csökkenése.	humán, pénzügyi, pályázati	Rövid távon fenntartható.	Nincsen együttműködés más Önkormányzattal.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Tájékoztató a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokról	A településen élők folyamatos tájékoztatása a helyi és országos szociális- és gyermekjóléti szolgáltatások elérhetőségéről.	A településen élő gyermekek esélyegyenlőségének a növelése.	Településfejlesztési koncepció	GYtv.	A településen élők folyamatos tájékoztatása a helyi és országos szociális- és gyermekjóléti szolgáltatások elérhetőségéről.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők csökkenése.	humán	Folyamatosan fenntartható.	Nincsen együttműködés más Önkormányzattal.
2	Gyerek programok	A településen élő gyerekek részére gyerekprogramok és kézműves foglalkozások szervezése.	A gyerekek szabadidejének hasznos eltöltése.	Közművelődési és könyvtári szolgáltatások biztosítása	"legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia	A településen élő gyerekek részére gyerekprogramok és kézműves foglalkozások szervezése.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	résztvevők száma	pályázati, humán, pénzügyi, technikai	hosszú távon fenntartható	Nincsen együttműködés más Önkormányzattal.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Szabadidős programok szervezése nőknek	A településen élő nők szabadidős lehetőségeinek a bővítése.	A nők hasznos szabadidős lehetőségeinek a bővítése.	Településfejlesztési koncepció	"A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban"	A településen élő nők szabadidős lehetőségeinek a bővítése.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A helyi programok száma megnő.	humán, pályázati, pénzügyi, technikai	Hosszú távon fenntartható.	Nincsen együttműködés más Önkormányzattal.
2	Helyi óvoda fenntartása	A településen helyben működő óvoda megtartása	Munkanélküliség csökkenése a kisgyermeket nevelő szülők körében	Településfejlesztési koncepció	"A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban"	A település helyben lévő óvodájának a fenntartása.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Óvodába járó gyermekek száma.	pénzügyi, humán, technikai, pályázat	Hosszútávon fenntartható	Óvoda fenntartói társulás működtetése Lengyel és Tevel községekkel.
IV. Az idősek esélyegyenlősége												

1	Aktivitást megőrző lehetőségek kialakítása	A településen élő idős emberek kimozdulásának elősegítése.	A településen élő idős emberek kimozdulásának elősegítése.	Településfejlesztési koncepció	Időügyi program	A résztvevők állapotának a felmérése. Idősek eljutásának és haza juttatásának segítése a település i rendezvényekre.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A rendezvényeken résztvevők száma.	humán, pénzügyi, pályázati, technikai	Hosszú távon fenntartható.	Nincsen együttműködés más Önkormányzattal.
2	Biztonságérzet megteremtése a jelzőrendszeri lehetőségek fejlesztésével	Idősek tájékoztatása a gondosóra program lehetőségéről.	Idősek biztonságérzetének a növelése.	Településfejlesztési koncepció	Gondosóra program	Az idősek tájékoztatása a gondosóra programról.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Idősekhez kerülő gondosórák száma.	humán	hosszútávon fenntartható	Nincsen együttműködés más Önkormányzattal.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés	Közüintézmények teljeskörű akadálymentesítése.	Akadálymentes közüintézmények a településen.	Település fejlesztési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program	Közüintézmények teljeskörű akadálymentesítése.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közüintézmények nagyobb látogatottsága.	Pályázati, humán, technikai, pénzügyi	Hosszú távon fenntartható.	Nincsen együttműködés más önkormányzattal.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

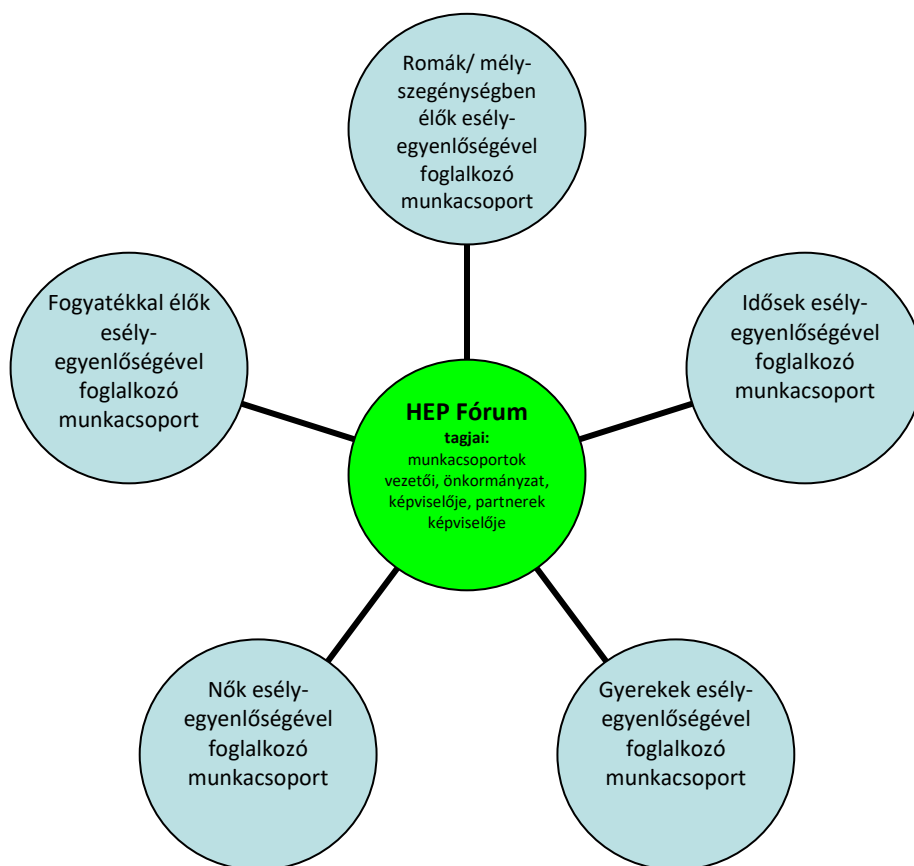
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit,

tisztviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Závod község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Závod község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 62/2023 (XI.14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: Závod, 2023. november 14.

Aláírás

Závod Község Önkormányzat Képviselő-testülete
7182 Závod, Új u. 13.
Tel./fax: 74/482-106
E-mail: zavodionk@gmail.com

J E G Y Z Ő K Ö N Y V I K I V O N A T

Tájékoztatás Závod Község Önkormányzat Képviselő-testülete által 2023. november 14-én megtartott rendes nyílt testületi ülésén hozott határozatról:

62/2023. (XI.14.) Kt. határozat

Javaslat a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadására

Závod Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta Závod Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját, és azt a jelen jegyzőkönyv melléklete szerint elfogadja.

Felelős: László Attila polgármester

Határidő: azonnal

László Attila s.k.
polgármester

dr. Hoffman Adél s.k.
jegyző

A kiadmány hiteléről:
Závod, 2023. november 27.

Heppenheimer Judit
Heppenheimer Judit
jegyzőkönyvvezető